

sk0079 4 800 mtik2018

külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0067-sk0079-ig
 sk0067 rövid hírek: belgrád: markovics-verdet
 belgrád: dalmáciai fagykárak
 szófia: juhász-magyar intézet

sk0068 doszt-chnoupek
 sk0069 közel-keleti hírek
 sk0070 lengyel-szovjet szerződés évfordulója
 sk0071 apró antal - prágai program
 sk0072 észak-írország - 3
 sk0073 amerikai segély pakisztámnak
 sk0074 reagan - awacs
 sk0075 lengyel jegyrendszer
 sk0076 jablonski - szentistványiné
 sk0077 tartalomjegyzék - 1
 sk0078 tartalomjegyzék - 2
 sk0079 tartalomjegyzék - 3

készült az mti külpolitikai főszerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztették: kopreda dezső
 patak károly
 pirtyi sándor

mh-pi

v é g e

21.56 210481 0903

F

-.-

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
 Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1981. április 22.

kül.

s z e r d a

sk0001 4 230 mtik1001

várható

1981. április 22., szerda /mti/

havanna: marjai tárgyalásai

havanna: bvt-tanácskozás

prága: magyar parlamenti küldöttség látogatása

prága: doszt afgán külügyminiszter tárgyalásai

ankara: petr mladenov bolgár külügyminiszter megbeszélései

abu dhabi: margaret thatcher brit kormányfő látogatása

addisz abeba: emilio colombo olasz külügyminiszter tárgyalásai

belgrád: ilie verdet román miniszterelnök látogatása

washington: ghazala egyiptomi hadügyminiszter tárgyalásai

washington: agha sahi pakisztáni külügyminiszter megbeszélései

lagos: chester crocker külügyi államtitkár befejezi tárgyalásait

df kd

06.32

220481 0701

Nw

-.-

sk0002 4 300 mtik1002

tilos a horogkereszt

bonn, 1981. április 22. /mti-upi/ - a német szövetségi köztársaságban betiltják a mein kampft! a világ sok más részén 36 éve - a szerző, adolf hitler halála óta - magától értetődő intézkedés meghozatala rövidesen parlamenti vita tárgya lesz bonnban. jürgen schmude igazságügyminiszter bejelentése szerint megszigorítják a horogkeresztet tiltalmazó törvényeket is.

a náciizmus ujjaéledése elleni harc jegyében a bonni kormány rövidesen törvényjavaslatot terjeszt a bundestag elé, amelynek alapján ezentúl tilos lenne „történelmi ismeretterjesztés”, címén újra meg újra kiadni és a könyvesboltokban terjeszteni hitlernek az 1920-as években írt „ideológiai művét”, - a német faji felsőbbrendűség eszméjét hirdető mein kampft. az eddigi nyugatnémet bírósági gyakorlat - a törvények hiányosságai miatt - nem tartja a náci propagandát tiltó törvények hatálya alá tartozónak a mein kampf és más náci szerzők műveinek ismételt, változatlan kiadását.

schmude arról is beszámolt, hogy ki fogják egészíteni a horogkeresztet és más náci jelvényeket tiltó rendelkezéseket is. jelenleg ugyanis csupán ezek terjesztése tilos, az országba való behozataluk, birtoklásuk, sőt gyártásuk nem.

az új törvényekre azért van szükség, mert - mint az igazságügyminiszter megjegyezte - a legújabb felmérések szerint a nyugatnémet lakosság 13 százaléka vall magáénak „szélsőjobboldali nézeteit”.

sg mp

06.37 220481 1442

-.-

sk0003 4 230 mtik1003

bt-ülés elhalasztása

new york, 1981. április 22. /afp/upi/ - szerdán, közép-európai idő szerint hajnali négykor az ensz biztonsági tanácsa elnapolta a namibiai kérdésről folytatott ülését. az ülés szerdán 18 órakor folytatódik.

Nw

az éjszakai tanácskozáson több afrikai ország az ensz alapokmányának 7. fejezete alapján átfogó szankciókat követelt dél-afrika ellen, amiért pretoria nem teljesítette a namibia függetlenségének megadására felszólító, korábbi ensz-határozatokat.

a vitát megelőző eljárási kérdésekről folytatott tanácskozáson az egyesült államoknak, franciaországnak és nagy britanniának nem sikerült elérnie, hogy a dél-afrikai rendszert kiszolgáló namibiai ugynevezett belső pártok képviselőit is meghívják az ülésre. a délnyugat-afrikai népi szervezet, a swapo képviselője viszont jelen volt a tanácskozáson.

fg pl

07.07 220481 0864

-.-

sk0004 4 230 mtik1004

usa—közé l-kelet

bokor pát, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1981. április 22. /mti/ - ronald reagan amerikai elnök kedden hivatalosan is előterjesztette indítványát arra, hogy az egyesült államok szállítson modern awacs-repülőgépeket szaud-arábiának. larry speakes, a fehér ház szóvivője szerint a fehér ház egyszerre terjeszti a kongresszus elé az f-15-ös repülőgépek pótl-üzemanyagtartályait, levegő-levegő típusu rakétáit és az awacs-repülőgépeket magában foglaló üzletet. a szóvivő egyelőre nem közölte, hogy a csomagtervre vonatkozó javaslat mikor kerül a kongresszus elé - erről „még nem született elhatározás”, amyi bizonyos, hogy a törvényhozásban éles csatára lehet számítani az üzlet támogatói és izrael hívei között.

a jelek szerint az awacs-gépek ügye újabb belső vita középpontjába került washingtonban. a vita egyik pólusán értesülések szerint a fehér ház és a pentagon, másik pólusán a külügyminisztérium helyezkedik el. a tét azonban nem annyira a szupermodern kémrepülőgép átadása, hanem az egész közel-keleti amerikai politika.

haig külügyminiszter, mint jelentettük, hétfőn figyelmeztette szaud-arábiát: ne ragaszkodjék az awacs-ügy azonnali rendezéséhez, mert az amerikai törvényhozás most nem hagyja jóvá a felderítő gépekkel kiegészített „csomagtervet”.

Nw

washingtoni megfigyelők többsége úgy véli, hogy ez a bizonytalankodás az előterjesztés elhalasztását jelenti, ám senki sem tudja biztosan, mit ígért konkrétan washington az érdeelt szaúd-arábiának. az eddigi egyetlen hivatalos amerikai állásfoglalás arról szólt, hogy a fegyverszállítások kérdését „hamarosan a kongresszus elé terjesztik„. ez az amerikai nyilatkozat azonban másfél hónappal ezelőtt hangzott el, s azóta - izrael és a kongresszus ellenállása miatt - nem történt semmi az awacs-ügyben. azt ugyanis az összes érdeelt fél tudja, hogy a megfelelő törvényjavaslat elfogadására jelenleg nincs esély a kongresszusban.

a kémrepülőgépek átadása csak 1985-ben lenne esedékes, ennek ellenére a washingtoni vita egyáltalában nem akadémikus. a kérdés az, vállalja-e a kormányzat az első nagy csatát a kongresszusban a közel-keleti kérdés komplexumot egyoldalúan megközelítő „izraeli lobby„ ellen. jelen esetben ez a rendkívül befolyásos érdekcsoport makacs hozzáállásával tulajdonképpen a kormányzat egyik legfontosabb külpolitikai prioritásával, a közel-keleti amerikai katonai pozíciók globális javításával került szembe.

br/zsa fg kd

07.19 220481 2486

-.-

sk0005 4 230 mtik1005

kuwait — szovjetunió

kuwait, 1981. április 22. /taszsz/ - „fontos látogatás„ címmel kommentálta a kuvaiti arab times című lap az ország miniszterelnök-helyettesének, egyben külügyminiszterének szerdán kezdődő moszkvai utját.

a lap egyebek között rámutat: szabah al-ahmad al dzsabir al-szabah látogatása alátámasztja kuvaitnak azt a nézőpontját, hogy a szovjetunió egyáltalán nem sző agresszív terveket a perzsa-öböl térségének államai ellen. az egyesült államok és anglia hivatalos személyiségei ugyanis - írja az arab times - állandóan ilyen tervekről szónokolnak, és azokat ürügyként próbálják felhasználni a térség belügyeibe való beavatkozásukhoz.

az öbölmenti olajsejkségben a többi között azt várják a kuvaiti miniszterelnök-helyettes moszkvai utjától, hogy az hozzájárulhat a libanoni béke helyreállításához. az ismét válságosra fordult libanoni helyzetért a kuvaiti lap egyértelműen az amerikai politikát, s annak kiszolgálóit, izraelt és a vele szövetséges libanoni falangistákat teszi felelőssé.

Nm

a látogatás jelentőségét növeli, hogy a magas rangú kuvaiti politikusnak alkalma nyílik megvitatni moszkvában azokat a javaslatokat, amelyeket leonyid brezsnyev az szkp xxvi. kongresszusán terjesztett elő a közel-keleti rendezés céljából.

gr pl

07.37 220481 1292

-.-

sk0006 4 230 mtik1006

szovjetunió - lenin-évforduló

moszkva, 1981. április 22. /mti/ - a kommunista párt és a szovjet állam megteremtője, vlagyimir iljics lenin születésének 111. évfordulójáról az egész ország megemlékezik szerdán a szovjetunióban. már az évforduló előestéjén sok helyütt rendeztek emlékünnepséget, gyűlést, megkoszorúzták lenin emlékművét. moszkvában, a vörös téren ezekben a napokban is százezrek keresték fel a forradalom vezérének mauzóleumát, a lenin-muzeumot, s ugyancsak sok látogatója volt a lenin-emlékhe lyeknek a forradalom városában, leningrádban is. a központi ünnepséget, amelyen részt vesznek az szkp és a szovjet állam vezetői is, szerdán délután tartják meg a kreml kongresszusi palotájában.

a szerdai lapok ünnepi köntösben jelentek meg, cikkekben, színes írásokban idézik fel lenin emlékét, foglalkoznak azzal, hogyan él tanítása napjainkban tovább. a pravda vezércikkében azt emeli ki, hogy az szkp nemrég megtartott xxvi. kongresszusa kimagasló példája volt a lenini eszmék iránti hűségnek. „a párt a marxista-leninista eszmék és a kommunista építés nagyszabású tapasztalatainak szilárd alapjára támaszkodva reálisan értékelte az ország mai eredményeit és lehetőségeit, gondosan elemezte azokat a legfontosabb kérdéseket, amelyeket maga az élet tüzött napirendre, meghatározta szocialista hazánk további növekedésének távlatait. - hangsúlyozza a lap.- az szkp teljes határozottsággal erősítette meg ismét, hogy továbbra is a lenini irányvonalat követi a külpolitikában, a béke, a nemzetközi feszültség enyhítésének, a szocialista közösség megszilárdításának irányvonalát. a párt szociális politikájában kifejezésre jut az igaz lenini gondoskodás a dolgozó emberről, az az elhatározás, hogy továbbra is mindent megtesz a társadalom minden egyes tagja jólétének és mindenoldalu fejlődésének biztosításáért. a kongresszus valóban lenini módon, mélyrehatóan tekintette át a gazdasági építőmunka kérdéseit, a tudományos-műszaki forradalom eredményeinek széles körű felhasználását, a gazdaság irányításának korszerűsítését.,,

Nm

a pravda vezércikke aláhuzza: a kongresszus - hiven lenin tanításához, amely szerint őrizni és erősíteni kell a párt sorainak egységét, kapcsolatát a dolgozókkal - a kommunisták figyelmét arra összpontosította, hogy javítsák munkájukat, fejlesszék tovább a pártot. „az emberiség ma leninben, az általa teremtetett, s a szovjet népet a kommunizmushoz vezető pártban látja a valódi megújulás példáját, - hangsúlyozza a pravda vezércikke.

ki/jp pt

07.45 220481 2514

-.-

sk0007 4 230 mtik1007

haig - szaud-arábia

washington, 1981. április 22. /mti-upi/ - egy kedden nyilvánosságra hozott levélben az amerikai külügyminisztérium elismerte: az egyesült államok nem tud biztosítékokat adni arra vonatkozóan, hogy a szaud-arábiának szállított korszerű fegyvereket, közöttük az f-15-ös repülőgépeket a sivatagi királyság nem használja fel izrael ellen.

az április 20-án kelt haig-levelet annak címzettje, bill green new york-i republikánus képviselő hozta nyilvánosságra. a levelet haig külügyminiszter nevében alvin paul dirschler, kongresszusi ügyekkel megbízott ügyvezető külügyminiszter-helyettes írta alá.

„szaud-arábia kormánya biztosított bennünket arról, hogy az amerikai /fegyver/szállítmányokat csakis védelmi célokra használja... „bár teljes mértékben nem zárható ki a lehetőség, hogy az amerikai eszközöket szaud-arábia izrael ellen használja fel - a kockázat, úgy hisszük, kicsi... a levél nem tesz említést a szauidiak által kért awacs-repülőgépekről.

az amerikai külügyminisztérium levelét néhány órával azután hozták nyilvánosságra, hogy a fehér ház szóvivője bejelentette a kormányzat szándékát: csomagterv keretében egyéb fegyverek és eszközök mellett awacs-gépeket is el kíván adni szaud arábiának.

a levél közzététele azt jelezheti, hogy máris megindult a bonyolult és szerteágazó területen folyó csatározás a tervezett szaudi-amerikai fegyverüztet kapcsán. az izraeli lobby hevesen ellenzi a tervezett ügyletet, ám a kormányzatnak jelentős politikai, gazdasági érdekei fűződnek a szaud-arábiához fűződő kapcsolatokhoz is.

Nuu

egyes jelentések nem tartják kizártnak, hogy a kormányzat csak az izraeli választások - azaz június 30-a-után terjeszti a csomagtervet jóváhagyásra a kongresszus elé. a reagan-kormány talán abban bizik, hogy a kompromisszumra inkább hajlamos, és az eddigi jelek szerint a választásokon győzelemre esélyes munkapárt, simon peresz-szel az élen, megértőbb lesz az egyesült államok globális érdekei iránt.

fg kd

07.48 220481 2008

-.-

sk0008 4 300 mtik1008

bvt

havanna, 1981. április 22. /taszsz/ - a havannai kongresszusi palotában kedden este végetért a béke-világtanács elnökségének ülése. a tanácskozáson 85 ország béketanácsának, számos nemzetközi szervezetnek és nemzeti felszabadító mozgalomnak küldöttei vettek részt.

az elfogadott határozatok súlyos aggodalmuknak adnak hangot a fegyverkezési verseny fokozódása és amiatt, hogy az új amerikai kormány katonai fölényre törekedve az emberiség létét sodorja veszélybe. a dokumentumok ugyanakkor megállapítják, hogy fennmaradt az enyhülés megőrzésének és megszilárdításának lehetősége, s ezzel összefüggésben szorgalmazzák az szkp xxvi. kongresszusán előterjesztett békejavaslatok támogatását szolgáló kampány kiterjesztését.

a tanácskozás záróülésén felszóltalt fidel castro is.

gr pt

07.54 220481 0818

Nuu

-.-

sk0009 4 230 mtik1009

kina - keserü szeretet /1.rész/

éliás béta, az mti tudósítója jelenti:

peking, 1981. április 22. /mti/ - a csiefangcsün pao, a kínai hadsereg lapja egész oldalas kommentárban bírálja paj hua író, a „keserü szeretet”, című film történetének szerzőjét. a „vendégkommentátor”, szerint a filmből világosan kiderül, hogy az író - aki mellesleg a kínai hadseregben szolgált - ellenzi a kínai kommunista párt által hirdetett „négy alapelve”, /azaz a szocialista utat, a párt vezető szerepét, a népi demokratikus diktatúrát, a marxizmus-leninizmust és mao ce-tung eszméit/, becsméri a kínai kommunista pártot és a kínai hazafiságot. megfigyelők a kommentárt az „első lövésnek”, tekintik abban a harcban, amely a kínai pártvezetés és az értelmiség között bontakozik ki, és amely a „száz virág”, politika újabb befagyasztásához vezethet.

a hadsereg lapja által kipellengérezett film egy külföldről hazatért kínai festőről szól, aki a kulturális forradalom kegyetlen megpróbáltatásai következtében elveszíti hitét a kínai hazában, keserüvé válik benne a hazaszeretet, és végül belehal a kínzásokba. a kommentár kifogásolja, hogy az író sötét képet fest a kulturális forradalom évtizedének kinájáról, és ezzel, ugymond, megkérdőjelezi az elmúlt három évtized „hatalmas eredményeit”, sőt a kínai kommunista párt vezető szerepét is. vádolja és rágalmazza a kínai hazát, aláássa a nép önbizalmát és hitét a pártban és a modernizálásban. eltorzítja a történelmet, amikor a „négyek bandájának”, elítélése címén valójában a pártvezetést és a pártot ítéli el. az író - hangoztatja a kommentár - nem a „négyek bandáját”, leplezi le és ítéli el, hanem a kínai kommunista pártot, annak vezetőjét és a népi demokratikus diktatúrát. egyenlőségjelet tesz mao ce-tung, a nagy marxista és a kínai császárok közé, amikor rámutat, hogy a mindenkori vezetők lábbal tiporják a kínai népet és a hazát, becsapták és félrevezették az országot. a dolgok ilyen beállításával az író valójában szembehelyezi magát a párttal és a néppel, elidegeníti magát kina realitásától és a burzsoá humanizmus álláspontjára helyezkedik. /folyt./

éb/zsa pl

08.00 220481 2145

Nm

-.-

sk0010 4 230 mtik1010

kina - keserü szeretet /2.rész/

a kommentár hangsúlyozza, hogy a „keserü szeretet”, című film megjelenése „nem elszigetelt dolog, s tükrözi az értelmiség körében jelentkező anarchizmust, a szélsőséges individualizmust és a burzsoá liberalizmust. ha az ilyen irányzatok szabad teret kapnak kínában, akkor súlyos veszélybe kerül a politikai egység és stabilitás, a gazdasági kiigazítás és a modernizálás. éppen ezért kemény harcot kell vívni az ilyen irányzatok és képviselőik ellen,,.

éb/zsa pl

08.01 220481 0518

-.-

sk0011 4 230 mtik1011

libanon

beirut, 1981. április 22. /mti-reuter/upi/ap/afp/taszsz/ - a dél-libanonban, nabatijeh és tyr térségében, valamint beirutban kedden is folytatódó súlyos összecsapások áldozatainak száma szerda hajnalra 32-re emelkedett, a sebesültek száma meghaladja a 140-et. libanoni lapok az április elején kirobbant harcokat a legsúlyosabbnak minősítik az 1975-76-os polgárháboru óta - akkor 60 ezer ember vesztette életét.

a harcok egyrészt a baloldali és palesztin erők, az arabközi békefenntartó erők, másrészt pedig a jobboldali falangisták és az izraeli erők között folynak. második napja lövik a libanoni főváros nemzetközi repülőterét. a fogadó épületben jelentős károk keletkeztek, ennek ellenére kedden hat repülőgép felszállt. mint már jelentettük, a légikikötőt a harcok miatt még hétfőn lezárták.

szárkisz elnök és safik el-vazzan kormányfő a nap folyamán kísérletet tett arra, hogy tüzszünetet hozzon létre a szembenálló felek között.

izrael a palesztin csoportokat igyekszik felelőssé tenni a kritikussá vált libanoni helyzetért. begin miniszterelnök és kormányának más tagjai azzal fenyegetőztek, hogy az eddigieknél is keményebben „számolnak le”, a palesztin csoportokkal. az izraeli rádió szerint palesztin gerillák izraeli településeket lőtték.

Nm

kurt waldheim kedden újabb nyilatkozatban fejezte ki aggodalmát a libanoni helyzet miatt. waldheim a térség egészét fenyegető helyzetben azonnali tűzszünetre szólította fel a szembenálló erőket. az ensz-főtábornok szóvivője közölte: a libanoni ensz-erők utasítást kaptak, hogy tegyenek meg mindent a harcok beszüntetése érdekében.

jasszer arafat, a palesztinai felszabadítási ^{szervezet} végrehajtó bizottságának elnöke kedden new yorkban közzétett nyilatkozatában ugyancsak súlyosnak minősítette a libanoni helyzetet.

km fg

08.05 220481 1831

-.-

sk0012 4 230 mtik1012

rövid hírek

görög-török

ankara, 1981. április 22. /reuter/ap/dpa/ - törökország kedden diplomáciai jegyzékben tiltakozott görögországnál amiatt, hogy egy örmény szervezet törökellenes tüntetést rendezett vasárnap athénban. az ankarai görög nagykövetnek átnyújtott jegyzék felkéri az athéni kormányt, hogy országa területén ne engedjen meg törökellenes tevékenységet.

tömeggyűlés

athén, 1981. április 22. /reuter/ - több mint 15 ezer ember részvételével tömeggyűlést tartottak kedden athénban, tiltakozásul az ellen, hogy a görög kormány elhanyagolja a környezetvédelem ügyét.

kissinger

new york, 1981. április 22. /upi/ - henry kissinger volt amerikai külügyminiszter elfogadta a chase manhattan bank ajánlatát, hogy legyen a pénzügyi tanácsadója nemzetközi ügyekben - jelentette be willard c. butcher, a bank elnöke.

indiai sztrájk

uj-delhi, 1981. április 22. /ap/ - egynapos sztrájkot tartottak a szakszervezetek felhívására kedden az uj-delhi gyárak munkásai. a munkabeszüntetéshez több újság munkatársi gárdája is csatlakozott. a

Nw

sztrájkolók a kormány béripolitikáját bírálva a bérek ellenőrzését, hatékonyabb elosztási rendszert, és legkevesebb havi 500 rupia fizetést követelték.

repülőgépszerencsétlenség

bonn, 1981. április 22. /ap/dpa/ - lezuhant kedden a bundeswehr egyik phantom típusú vadászbombázója a nyugat-németországi leer /alsó-szászország/ térségében. a gép kéttagu személyzete szörnyethalt. a rendőrség jelentése szerint a lezuhanó gép egy házat is megrongált.

görög népszámlálás

athén, 1981. április 22. /ap/ - az április 5-i népszámlálás nem végleges adatai szerint görögországnak 9 millió 706 ezer 687 lakosa van. tíz év alatt - 1971 óta - 10,7 százalékkal nőtt az ország népessége. a görög főváros lakosságának száma több mint 3 millió.

kala azar

uj-delhi, 1981. április 22. /ap/ - súlyos fertőző betegség pusztit india északi részén. egy hónap alatt több mint 400 ember halt meg a bársonylégy által terjesztett, kala azar elnevezésű gyilkos kórban.

lp fg

08.11 220481 2081

-.-

sk0013 4 230 mtik1013

firjubin—szufanuvong

vientiane, 1981. április 22. /taszsz/ - szufanuvong, a laoszi forradalmi néppárt kb politikai bizottságának tagja, laoszi köztársasági elnök, a legfelsőbb népi tanács elnöke kedden vientianében fogadta nyikolaj firjubin szovjet külügyminiszter-helyettesét.

a laoszi vezető a találkozón méltatta az szkp xxvi. kongresszusán előterjesztett javaslatok nemzetközi jelentőségét. szufanuvong köszönetét fejezte ki azért az állandó és hatékony segítségért és támogatásért, amelyet az szkp és a szovjet kormány nyújt a laosziaknak a szabadságukért, függetlenségükért, a

Nw

szocialista építés terveinek valóra váltásáért folytatott küzdelemben. szufanuvong kijelentette, hogy a soknemzetiségű laoszi nép a szovjetunióval való testvéri barátság és együttműködés erősítésére törekszik.

ti pl

08.44 220481 0829

-.-

sk0014 4 230 mtik1014

dél-ázsia - külügyi tanácskozás

colombo, 1981. április 22. /mti-ap/ - a dél-ázsiai országok külügyi államtitkári szintű értekezlete kedden egyetértett abban, hogy a térség országainak hatékony együttműködésére van szükség. india és pakisztán, a két legnagyobb és legfejlettebb dél-ázsiai ország ugyanakkor óvatosságra intette a résztvevőket, a két ország képviselői szerint egyelőre korai a dél-ázsiai szövetségnek intézményes kereteket adni.

a négynapos értekezlet kedden nyílt meg colombóban. india, pakisztán, banglades, nepál, bhután, a maldiv köztársaság és a vendéglátó sri lanka külügyi államtitkárai és külügyminiszterei megvitatták a gazdasági erőforrások egyesítésének kilátásait, és előkészítik a hét ország vezetőinek csúcstalálkozóját. e csúcstalálkozónak lenne témája egy új dél-ázsiai regionális szervezet létrehozása.

riaz piracsa pakisztáni külügyi államtitkár azt hangsúlyozta, hogy az együttműködés intézményi kereteinek megteremtéséhez „nagyobb regionális egyetértés, szükséges, valamint olyan nemzetgazdasági szerkezetek, amelyek bizonyos mértékben kiegészítik egymást. egy dél-ázsiai csúcstalálkozó megtartása, vagy akár külügyminiszteri szintű találkozás is, túl korai lenne - mondotta.

ramacsandra dattatraja szathe indiai külügyi államtitkár az együttműködésről szólva elmondta, hogy először fel kell kutatni és behatóan tanulmányozni a lehetőségeket. regionális szervezetet alapos előkészítés, találkozók és vita nélkül nem lehet létrehozni. a késedelem azonban senkit se tegyen borulátóvá - hangsúlyozta.

az együttműködés mielőbbi intézményesítésének banglades a legfőbb szorgalmazója, de a térség kisebb országai is gyorsabb ütemet sürgetnek, mint india és pakisztán. szahid hamid, a vendéglátó ország külügyminisztere megnyitó beszédében egyenesen leszögezte,

Nuu

hogy az általa szükségesnek tartott intézményes keretekkel együtt jár az érintett országok „társulása, is.

az értekezlet szóvivője szerint kedden megegyezés született arról, hogy első lépésként az együttműködés lehetséges területeit kell feltárni. a vita alapját ziaur rahman bangladesi elnök - az értekezlet legfőbb szorgalmazója - által készített munkaokmány képezi majd.

megfigyelők szerint a dél-ázsiai szövetség „intézményes, kereteinek kialakítása előtt - gazdasági okok mellett - a legfőbb akadály india és pakisztán hűvös viszonya.

to fg

08.50 220481 2397

-.-

sk0015 4 270 mtik1015

génsebészet

washington, 1981. április 22. /ap/ - az amerikai tudományos és technológiai hivatal kétéves munkával elemzést készített, amelyben a genetika tudományos eredményeinek jövőbeni kihatásait vizsgálja. „a génsebészet gyakorlati felhasználása hozzájárulhat az emberiség alapvető szükségleteinek kielégítéséhez, kezdve a gyógyítástól, az élelmiszer- és energiakészletek biztosításáig. ugyanakkor kétségek merülnek fel a környezetet és az egészséget potenciálisan fenyegető hatásuk kapcsán, - állapítja meg az elemzés. a gyakorlati hasznosításkor a hagyományos nemesítést, a gének anyagát megváltoztató új módszereket - a génsebészetet - tanulmányozták.

a génsebészet elsősorban a gyógyszergyártást, a vegyi- és élelmiszeripart forradalmasítja majd. a gyógyszergyártásban a „megműtött, baktériumok olyan antibiotikumokat és hormonokat hozhatnak létre, amelyekkel kezelhetőkké válnak bizonyos betegségek, és amelyek felbecsülhetetlen értékűek a tudományos kutatómunka számára. a vegyiparban a preparált baktériumokkal lehetővé válik, hogy szerves anyagokból nagy mennyiségben szerves vegyi anyagokat, illetve hulladékból üzemanyagként felhasználható alkoholt állítsanak elő. a mezőgazdaságban az új genetikai módszerek megnövelik a nemesítés határfokát, mind a növénytermesztésben, mind az állattenyésztésben, nagy mértékben növekszik majd a termés, a hus- és tejhozam.

Nuu

a jelentés kiemelten foglalkozik a génszabályozás társadalmi hatásával, lehetséges következményeivel. a génszabályozás sokkal szorosabban kapcsolódik etikai-erkölcsi kérdésekhez mint bármely más tudományos felfedezés. az élő szervezet ellenőrzése, befolyásolása, az öröklött tulajdonságok szabályozása különleges felelősség. az elemzés szerint a jelenlegi amerikai törvények „megfelelő”, védelmet biztosítanak az új módszereknek az egészséget és a környezetet veszélyeztető hatásaival szemben. itt elsősorban a köztes termékként esetleg jelentkező fertőző betegségeket okozó baktériumokról van szó. e törvények azonban nem minden esetben kötik a génszabályozók kezét.

a jelenlegi törvények nem veszik figyelembe a génszabályozás kereskedelmi felhasználásának összes lehetőségeit. a legfontosabb kérdés a jövőben felfejlődő, különböző fejlettségű élő szervezeteket gyártó „ipar”, állami ellenőrzése. dr. gretchen kolstrud, az elemzés egyik szerzője szerint elvben az ember laboratóriumi előállítására is lehetséges. ezt tiltaná talán az alkotmány rabszolga ellenes törvénycikke - tette hozzá. a génszabályozás ügye távlatilag már sokkal bonyolultabb lesz, ha alacsonyabb fejlettségű, bizonyos célokra mesterségesen előállított élő szervezeteket állítanak elő.

sm fg

09.12 220481 2677

-.-

sk0016 4 230 mtik1018

mladenov törökországban

ankara, 1981. április 22. /bta/ - a törökországi hivatalos látogatáson tartózkodó petr mladenov bolgár külügyminisztert ankarában kedden fogadta kenan evren tábornok, török államfő. a két politikus a nemzetközi helyzetet illetően közös meggyőződésének adott hangot, hogy az enyhülési politika tovább folytatódhat a helsinki záróokmányban foglaltak betartásával. megállapították, hogy a két ország kapcsolatai a jószomszédság elvein fejlődnek, és mindkét ország arra törekszik, hogy a balkán a tartós béke és a kölcsönösen előnyös együttműködés övezetévé váljék.

kedden petr mladenov tárgyalta bülent ülésű török miniszterelnökkel is. a megbeszélésen elsősorban a bolgár-török gazdasági, műszaki-tudományos és kulturális kapcsolatok helyzetéről, illetve fejlesztésük távlatairól volt szó. különösen kedvező lehetőségek kínálkoznak a két ország közlekedési együttműködésének fejlesztésére.

Nuu

a bolgár külügyminiszter megbeszélést folytatott török vendéglátójával, ilter türkmén külügyminiszterrel is. a baráti légkörben lezajlott megbeszélésen érintették a nemzetközi helyzet és a kétoldalú kapcsolatok kérdéseit.

hg fg

10.03 220481 1174

-.-

sk0017 4 230 mtik1019

calvo sote lo az nszk-ban

lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1981. április 22. /mti/ - szeptember reggel kétnapos hivatalos látogatásra a német szövetségi köztársaságba utazott leopoldo calvo sote lo spanyol miniszterelnök. utjára elkísérte josé pedro pérez-llorca külügyminiszter.

a spanyol kormányfő a hivatalba lépését és a február 23-1 államcsínykísérletet követő első külföldi útján hamburgban helmut schmidt nyugatnémet kancellárral, majd ezt követően csütörtökön bomban karl carstens elnökkel tárgyal. a tárgyalások középpontjában spanyolország tervezett közöspiaci és nato-belépésének problémái állnak.

az nszk, amelynek nincsenek vitás gazdasági problémái spanyolországgal, fenntartás nélkül támogatja a közöspiaci belépésre irányuló spanyol szándékot. az egyetlen terület, ahol nézeteltérés van: bomban a spanyol belépést követően csak hosszú átmeneti időszak után tartják lehetségesnek a spanyolokra is kiterjeszteni a közös piacon belül érvényes szabad munkaerőáramlási jogot. a spanyolok nagyobb rugalmasságot követelnek ebben a kérdésben.

a nato-belépés tervével kapcsolatban a spanyol kormányfő azt kívánja megtudni tárgyalópartnereitől, megfelelnek-e a valóságnak azok a hírek, hogy a német szociáldemokrata párt körében az utóbbi időben nőtt a spanyol belépést ellenzők tábora.

leh/zsa fg kd

10.10 220481 1367

Nuu

-.-

sk0018 4 230 mtik1020

salvador

san salvador, 1981. április 22. /mti-upi/ap/dpa/ - a salvadori baloldali egyik rádióadója kedden bejelentette, hogy az egyesült államok san salvadori nagykövetsége közelében a múlt héten lezajlott lövöldözésben életét veszítette rafael aguinda deras, a salvadori ifjúkommunisták egyik vezetője.

heves ütközet dult kedden a salvadori gerillák és a kormánycsapatok között tejutepeque körzetében. az utóbbi hetek legnagyobb összecsapásában 300 hazafi intézett támadást a san salvadortól mindössze 65 kilométerre fekvő 10 ezres várost védő kormánycsapatok ellen. a harcban a katonai jelentés szerint 10 gerilla veszítette életét, a kormánycsapatok veszteségeit nem hozták nyilvánosságra. tejutepeque mintegy 24 kilométerre fekszik a guazapan-vulkántól, a szabadságharcosok egyik legnagyobb salvadori központjától.

ugyancsak kedden san salvadortól 24 kilométerre észak-keletre 10 paraszt holttestét találták meg. gyilkosaik, feltehetőleg a jobboldali félkatonai szervezetek tagjai, mielőtt végeztek volna áldozataikkal, kegyetlenül megkínózták őket. három héttel ezelőtt ugyanilyen tömegmészárlás színhelye volt ez a körzet. san salvador közelében kedden 8 rendőrt is meggyilkoltak ismeretlen tettesek. suchitoto-ban, a fővárostól 40 kilométerre a szabadságharcosok felrobbantották a térség víztárolóját, san vicentében pedig egy áramelosztó állomást.

bl fg

10.13 220481 1395

sk0019 4 230 mtik1021

india-pakisztán-usa

san francisco, 1981. április 22. /ap/taszsz/ - a pakisztánnak nyújtott amerikai katonai segítség „destabilizáló hatással”, lesz india és pakisztán kapcsolataira, valamint az egész térségre - jelentette ki kedden k. r. narayanan, india washingtoni nagykövete. - india nem ellenzi a gazdasági segítségnyújtást - „de korszerű fegyverek nagy tömegének beáramlása pakisztánba akadályt emel a két ország kapcsolatai fejlődésnek útjába, - hangoztatta a nagykövet, és hozzátette, hogy a kapcsolatok az utóbbi időben fokozatosan javultak.

Nw

a diplomata elmondta még, hogy haig amerikai külügyminiszter és eric gonsalves indiai külügyi államtitkár múlt heti megbeszéléseinek fő témája is elsősorban a pakisztánba irányuló fegyverszállítás volt. a diplomata másrészt cáfolta azokat az amerikai sajtójelentéseket, amelyek szerint india az egyesült államoktól vásárolt urániumot használ fel nukleáris fegyverek előállítására.

a taszsz jelentette új-delhiből, hogy a pakisztánnal határos jammu és kasmir indiai államban fokozták a hadsereg és a karhatalom készültségét. az intézkedést a helyi kormányzat hozta azzal az indokkal, hogy tudomása szerint pakisztáni ügynökök szabotázs akciókat terveznek indiai területen.

india észak-keleti részén, assam államban a hadsereg ellenőrzi a kőolajkitermelő berendezéseket és vezetékeket, miután szeparatisták két ízben is robbantásos merényletet követtek el a környéken.

km fg

10.16 220481 1466

sk0020 4 230 mtik1022

kadhafi - mauritánia

nouakchott, 1981. április 22. /afp/ - a mauritániai vezetők udvarias elutasításban részesítették moamer el-kadhafi ezredesnek, a libiai forradalom vezetőjének nouakchotti hivatalos látogatása idején felvetett javaslatait - jelentette szerdán az afp francia hírügynökség jól értesült forrásokra hivatkozva a mauritániai fővárosból.

kadhafi ezredes javasolta egyrészt, hogy mauritánia és a szaharai arab demokratikus köztársaság /rasd/ lépjen unióra, másrészt, hogy mauritánia csatlakozzék egy algériát, libiát és a rasd-ot összefogó „forradalmi” szövetséghez, és végül, hogy nouakchott is legyen tagja a szilárdság frontjának.

a mauritániai vezetők azt hangsúlyozták, hogy a szigorú semlegesség elvéhez kívánják tartani magukat. mauritánia - mondták - 1979-ben egyezményt írt alá a polisarioval az országnak a szaharai háborúból való kilépéséről. a rasd-dal való esetleges fuzió - hangsúlyozták - e semlegességi politika feladását jelentené.

Nw

a mauritániai vezetők nem vetették el a rasd-dal való szoros együttműködés gondolatát. nem tartják kizártnak a polisario front által kikiáltott szaharai arab demokratikus köztársasággal való egyesülést sem, de ennek feltétele az, hogy nyugat-szahara nyerje el önrendelkezését. bár mauritánia a libiával és az algériával meglévő kapcsolatainak erősítésére törekszik, a „forradalmi” szövetséghez való csatlakozást „elsietettnek”, tartaná, annál is inkább, mivel ez a lépés megronthatná a térség „mérsékelt”, országaihoz - mint a nyugatbarát szenegál - fűződő viszonyát. ugyancsak nem látják elérkezettnek az időt ahhoz, hogy a szilárdság frontjához való csatlakozással esetleg elvágják az irakból és szaud-arábiából érkező jelentős anyagi támogatás útját.

mauritánia azonban változatlanul támogatja a pfsz-t, és ellenzi a camp david-i megállapodásokat.

bm fg kd

10.19 220481 1874

-.-

sk0021 4 230 mtik1023

sotelo - bonni előzetes

sándor istván, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1981. április 22. /mti/ - kétnapos látogatásra szerdán az nszk-ba érkezik leopoldo calvo sotelo spanyol miniszterelnök külügyminisztere, pérez-llorca társaságában. hamburgban találkozik schmidt kancellárral és genscher külügyminiszterrel, majd csütörtökön bomban carstens köztársasági elnököt keresi fel.

a spanyol-nyugatnémet tárgyalások középpontjában spanyolország közöségi és nato-hoz való csatlakozásának kérdése áll. nyugatnémet részről igyekeznek gyorsítani az egk-tagsággal kapcsolatos tárgyalásokat, mert ebben a spanyol polgári demokrácia megerősítésének egyik eszközét látják. jóval tartózkodóbb bonn a nato-tagság kérdésében, jóllehet amerikai részről többször is sürgették, hogy a schmidt-kormány legyen aktívabb ebben a kérdésben.

bomban úgy vélik, hogy a gazdasági csatlakozás útjában nem állnak leküzdhetetlen akadályok, és az előzetes tervek szerint arra 1983. január elsejével sor kerülhet, ami a spanyol nato-tagságot illeti, az észak-atlanti tömb külügyminiszterei következő, római tanácskozásukon napirendre tűzik a kérdést.

Nm

a spanyol kormányfő hivatalba lépése óta most először látogat külföldre.

or/jp fg

10.22 220481 1252

-.-

sk0022 4 230 mtik1024

iráni költségvetés

teherán, 1981. április 22. /mti-reuter/afp/ - mohammad ali radzsai iráni miniszterelnök kedden a parlament /medzslisz/ elé terjesztette az 1360-ik perzsa újévre szóló költségvetés-tervezetet.

a tervezet - a reuter angol hírügynökség szerint - a tavalyi 37,9 milliárd dolláros helyett 44 milliárd dolláros költségvetést irányoz elő a március 21-ével megkezdődött újévre. az afp francia hírügynökség ezzel szemben 47 milliárd dolláros költségvetés-javaslatról tudósít. a kiadások 34 százalékát beruházásokra, 62 százalékát folyó kiadásokra kívánják fordítani, és - a tervezet szerint - mindössze a fennmaradó rész maradna az irakkal immár hetedik hónapja vívott háború bizonyosan tetemes költségeinek fedezésére.

az idei költségvetési bevételeket az olajeladásokból és az adókból akarják biztosítani - a kormányfő azonban nem ismertette az erre vonatkozó pontos számadatokat. a reuter szerint az iráni központi bank arra számít, hogy idén 18 milliárd dollár értékben sikerül olajat eladni. irán jelenleg napi 1,3 millió hordó olajat exportál.

a miniszterelnök szerint idén - a tavalyival ellentétben - nem lesz deficit az ország költségvetése. emlékeztet, hogy az előző év a csökkenő olajbevételek és a háború költségei miatt 11,7 milliárd dolláros költségvetési deficittel zárult - ez a költségvetési hiány 87 százalékkal volt magasabb a vártnál az olajtermelés visszaesése, a pangó ipari termelés és a háború miatt. radzsai utalt arra, hogy országa pénzügyi nehézséggel küszködik. külön gondot okoz a veszteségesen működő államosított vállalatok állami támogatása. a múlt évben a kormánynak 2,1 milliárd dollárral kellett kiegészítenie a veszteséges ipart. a kormány növekvő belső eladósodásának sem sikerült gátat vetni: adósságai ez idő szerint közel 35 milliárd dollárra rúgnak. csak a tavalyi deficit fedezetére az iráni kormánynak 9 milliárd dollár kölcsönt kellett felvennie a bankoktól.

Nm

az iráni kormányfő azt ígérte, hogy vasutépítéssel teremtenek új munkahelyeket, és javítanak a vidéki szociális és közszolgáltatás színvonalán, utalt arra is, hogy folytatják azoknak a létesítményeknek az építését, amelyekhez még a sah uralma idején kidolgozott utolsó gazdasági terv értelmében fogtak hozzá.

baniszadr köztársasági elnök szerint az iráni gazdaság legaggasztóbb jelensége, hogy az elmúlt három év alatt 57 százalékkal nőtt a forgalomban lévő pénzmennyiség, az infláció pedig az idén 27 százalék lesz.

várhatólag

lp fg

10.47

220481 2490

-.-

sk0023 4 230 mtik1027

thai föld - tisztogatások a hadseregben

bangkok, 1981. április 22. /upi/ap/afp/ - az április elsején sikertelen katonai hatalomátvételt követően prem tinszulanond tábornok, thaiföldi minisztereelnök szerdán a hadsereg „csucsait”, érintő újabb átalakításokat hajtott végre.

prem tábornok, aki egyszemélyben a hadügyminiszteri tisztet és a hadsereg főparancsnoki tisztét is betölti, elmozdította helyéről az egyes számú katonai körzet parancsnokát, valamint parancsnok helyettesét, a legutóbbi átszervezésekkel a tábornok arra törekszik, hogy helyreállítsa a katonai vezetés meggingott lojalitását mindenekelelt bangkokban és a katonai szempontból különösen kényes thaiföldi-kambodzsai határ körzetében.

a tisztogatások ugyanakkor még nem fejeződtek be, szerdán a minisztereelnök a puccskisérletben való részvételük miatt a hadsereg, a rendfenntartó erők és a kormány legalább 300 magas rangú tisztségviselőjének megbüntetésére adott parancsot, több tucat polgári és katonai vezető van még börtönben vagy házi őrizetben.

a hatalomátvételi kísérletet irányító csitpatima tábornok ellen letartóztatási parancsot adtak ki, a tábornok a puccs leverését követően tünt el, feltételezések szerint külföldre szökött.

pf pl

11.14

220481 1251

Nm

-.-

sk0024 4 230 mtik1028

skót szakszervezetek kongresszusa /1. rész/

lászló balázs, az mti tudósítója jelenti:

London, 1981. április 22. /mti/ - a skót szakszervezetek idei kongresszusán a mozgalom vezetői fokozott erővel támadták a konzervatív kormány gazdaságpolitikáját és gyökeres fordulatot, radikálisan baloldali válságellenes politikát követeltek a következő munkáspárti kormánytól.

alan fisher, a brit szakszervezeti szövetség /tuc/ idei elnöke felhívta margaret thatcher minisztereelnököt: vigye válságpolitikáját egy azonnali választáson az ország elé. david basnett, a Tuc gazdasági bizottságának elnöke rámutatott, hogy a toryk katasztrofális pénzpolitikája alig két év alatt nagyobb rombolást végzett az ipari bázisban, mint a hitleri légi erők bombázásai. megjósolta, hogy ezért a politikáért az év végére hárommillió munkanélküliséggel kell fizetnie az országnak.

a szakszervezeti mozgalom igazi baloldali fordulatot, a munkáspárt programjának következetes végrehajtását követelte a párt következő kormányától. john pollock, a skóciai Tuc elnöke nemzeti újjáépítési programot, a behozatal korlátozását, kamatlábcsökkentést és az északi-tengeri olaj jövedelméből iparfejlesztési alap létrehozását javasolta. a kongresszus a bányászok javaslatára elutasította, hogy a bérszabályozás bármely formája bekerüljön a munkáspárti kormány leendő programjába. a kongresszussal párhuzamosan tartott egyik gyűlésen gordon mclennan, nagy-britannia kommunista pártjának főtitkára zsúfolt teremben fejtette ki a kommunisták radikális gazdasági újjáépítési javaslatait.

a kongresszuson az is kiderült, hogy a munkáspártban változatlan erővel működik a belső erejedési folyamat: a megújulást követelő baloldali erők nem hajlandók - ködös kompromisszum alapján - kiegyezni a jobbszárnyal a párt politikájának felhígításában. a párt skóciai területi titkára arra kérte a pártot, hogy a belső harcokat most már tegye félre és küzdjön egyesült erővel a konzervatív kormány ellen. alan fisher, a Tuc elnöke határozott hangon szögezte le: nem akarunk még egyszer olyan munkáspárti kormányt, amely a nemzeti jövedelmet a gazdagok javára osztja el, nem szünteti meg a lordok házát és megnyirbálja a szociális gondoskodást, ahelyett, hogy bővítené. fisher azt is közölte, hogy az ilyen következetes politika érdekében ő és szakszervezete támogatja tony benn pályázását a munkáspárt alvezéri posztjára. michael mcgahay, a skót bányászok kommunista vezére csatlakozott hozzá. /folyt./

lb/im fm ng

13.11

220481 2501

de

14.40

SA

-.-

sk0025 4 230 mtik1029

skót szakszervezetek kongresszusa /2. rész/

bem jelöltsége fokozta a feszültséget a munkáspárt parlamenti csoportjában és a szakszervezeti mozgalomban. még michael foot pártvezér is visszalépésre kérte a pártegység érdekében.

lb/im fm ng

13.12 220481 0261

-.-

sk0026 4 230 mtik1030

embargó 16.00 oráig!

namibia - nyugati ötök

lászló balázs, az mti tudósítója jelenti:

- London, 1981. április 22. /mti/ - az öt nyugati hatalom - az egyesült államok, nagy britannia, kanada, franciaország és az nszk - magasrangú diplomáciai képviselői szerdán délután összeültek az egyesült államok londoni nagykövetségén, hogy megvitassák, miként mozdíthatnák elő a namibiai rendezést, amelyet mind ez ideig megghiúsított a megszálló hatalom, a dél-afrikai köztársaság makacs ellenállása. a nyugati ötök tanácskozásának elsődleges célja nem annyira a kátyuba jutott rendezési folyamat újraindítása, mint inkább az, hogy valamiképpen elodázzák a dél-afrika ellen javasolt gazdasági szankcióknak az ensh biztonsági tanácsában való elfogadását. főleg a két angolszász fővárosban tartanak attól, hogy elfogy az afrikai országok türelme és szankciókra vonatkozó javaslatot terejesztenek a bt elé. ebben az esetben ugyanis a javaslat megvétőzése maradna számukra az egyetlen kiút, ezzel viszont dél-afrika szövetségeseiként és fekete-afrika ellenségeiként bélyegződnének meg.

a „nyugati ötök”, meghallgatják chester crocker amerikai elnöki tanácsadó beszámolóját afrikai körutjáról, amelynek középpontjában a namibiai kérdés állt. a három európai hatalom és kanada úgy véli, hogy ki kell tartani az ensh rendezési terve mellett, amit szóban dél-afrika is elfogadott, és folytatni kell a nyomást pretoriára, hogy felőröljék ellenállását a terv végrehajtásával szemben. egyidejűleg pedig türelemre akarják bírni az afrikai országokat, és

ell
14. 40
[Signature]

még szeretnék őket győzni arról, hogy a diplomáciai folyamat tartalékai még nem merültek ki és hogy a nyugat nem nézi ölbe tett kézzel a dolgok alakulását. az amerikai kormány viszont egy rhodesiai típusú alkotmányozó konferencia gondolatát vetette fel, ezt azonban az afrikai frontállamok elutasítják és az európaiak sem fűznek hozzá különösebb reményeket.

lb/zsa fm ng

13.31 220481 1970

-.-

sk0027 4 230 mtik1031

karmal-beszéd

kabul, 1981. április 22. /taszsz/ - az afgán forradalom a párt kezdeményezésére kibontakoztatott nemzeti felszabadító mozgalom eredménye, és napjainkban a népi fegyveres erők történelmi feladata, hogy sikeres befejezéséig végigvigyék nemzeti-demokratikus, antifeudális és antiimperialista forradalmunkat - állapította meg djalalabad helyőrségének tisztjei és katonái előtt mondott beszédében babrak karmal, az afganisztáni népi demokratikus párt kb főtitkára, az afgán demokratikus köztársaság forradalmi tanácsának elnöke, minisztereinek.

babrak karmal a szovjetunió önzetlen, internacionalista segítségnyújtásának jelentőségét hangsúlyozva kijelentette, hogy enélkül ma nem létezne forradalmi, szabad és független afganisztán. a nemzetközi reakció, az imperializmus és a kínai hegemonizmus erői afganisztán elszigetelésére, forradalmának megfojtására törekednek, és az afganisztáni nép elmaradottságának kihasználásával is megpróbálják aláásni a szilárd szovjet-afgán barátságot. a nemzetközi erőviszonyok azonban a béke, a szabadság és a haladás erőinek javára alakulnak, és forradalmi harcunkban barátaink - élükön a szovjetunió - segítségére támaszkodunk. ezért áprilisi forradalmunk visszafordíthatatlan jellegű - hangsúlyozta babrak karmal, és összefogásra szólított fel a forradalom védelmében.

az elmúlt év gazdasági szempontból, az ellenforradalom okozta nehézségek ellenére is, alapvetően sikeres volt. a kitűzött tervek megvalósításában szép eredményeket értünk el - mondotta az afganisztáni párt központi bizottságának főtitkára.

ell
14. 40
[Signature]

babrak karmal felszólította afganisztán dolgozóit, a népi fegyveres erők tagjait, hogy részesítsék megfelelő válaszban az afganisztán ellen hadüzenet nélküli háborút folytató imperialista, hegemonista és reakciós erőket, védjék meg hazájuk szabadságát és függetlenségét.

ti ai

13.37 220481 1872

-.-

sk0028 4 230 mtik1032

brit közvélemény - trident, robotrepülőgép

London, 1981. április 22. /mti/ - a brit nép nagy többsége elutasítja a nukleáris ütőerő új nemzedékét, a trident rakéta-programot. valamivel kisebb többség ellenzi az amerikai robotrepülőgépek betelepítését Angliába. Ezek voltak a marplan közvéleménykutató intézet felmérésének legfeltűnőbb eredményei. az atomfegyverkezés-ellenes többség súlyát növeli, hogy a körkérdést az évek óta legnagyobb béketüntetések előtt intézték a választókhoz.

az országos közvéleménykutatás tanúsága szerint a brit lakosság 53 százaléka elutasítja és csak 32 százaléka helyesli a konzervatív kormány trident rakéta-programját, amely legkevesebb 5 milliárd fontos költséggel jelentősen növelné nagy-britannia atomtőréjét. az amerikai robotrepülőgépek betelepítését, amit a kormány már jóváhagyott, a választók fele ellenzi és csak 41 százaléka támogatja. a felmérés újból megerősítette, hogy a brit közvélemény többsége a brit csapatok észak-Írországból való kivonásának híve: a megkérdezettek 58 százaléka helyteleníti, 42 százaléka helyesli ottani elnyomó szerepüket.

a közvéleménykutatás azt is kimutatta, hogy a hidegháborús, agresszív szovjetellenes thatcher-kormány politikája és a nagyrészt konzervatív sajtó állandó szovjetellenes uszítása növelte az emberek félelmét a háborútól. a megkérdezettek kétharmada úgy véli, hogy az elmúlt egy év alatt romlottak a világbéke kilátásai. de az örökös szovjetellenes agymosás ellenére is csak csekély többség, 55 százalék fejezte ki egyetértését azzal, hogy „nagyobb éberséggel kell figyelni a szovjetunió szándékait,„ hasonló csekély többség helyeselte a brit atomfegyverzet fenntartását, míg a megkérdezettek nagy többsége úgy vélekedett, hogy a katonai kiadásokat a jelenlegi szinten kell tartani, vagy csökkenteni.

lb/zsa fm

13.53 220481 1840

-.-

sk0029 4 230 mtik1034

francia elnökválasztás /1. rész/

baracs dénes, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1981. április 22. /mti/ - négy nappal a francia elnökválasztás első fordulójára előtt jacques chirac pozíciójának erősödése mindennél élesebben veti fel az ugynevezett „hasznos szavazat„ kérdését - ez a francia elnökválasztási rendszer sajátosságából következő probléma jelentős mértékben befolyásolhatja a jelöltek, politikai erők eredményeit április 26-án.

a választási kampány kezdetén úgy tűnt, hogy giscard d'estaing, a hivatalban levő elnök és francois mitterrand, a szocialista jelölt messze megelőzi a többi jelöltet, a felmérések 29-30 százalékos körüli eredményt jósoltak az elnöknek, 25-26 százalékos mitterrandnak, míg a többiek közül senkitől sem vártak 20 százalék fölötti eredményt. a választási harcban azonban giscard és mitterrand pozíciói lemondolódtak, chirac - az rpr vezetője - viszont 20 százalék körüli szintre jött fel a múlt héten közzétett utolsó felmérésekben /több már nem lesz az első fordulóig/. így elképzelhető, hogy a vasárnapi első fordulóban, ha ez az irányzat ezen a héten is folytatódik és ha a másik hat jelölt elsősorban mitterrand szavazótáborát szippantja magához, chirac esetleg megelőzi a szocialista vezetőt és így a második fordulóban - május 10-én - giscard-chirac „döntőre„ kerülne sor.

bár ez a korábban kizárt lehetőség ma is inkább a kombinálgatók hipotézisének tűnik, kihat a tényleges eredményekre is, amennyiben ismét napirendre tűzi a „hasznos szavazás„ szempontját. amíg szinte teljesen biztosnak tűnt, hogy mitterrand és giscard részvétele a „döntőben„ eleve biztosított, a többi politikai irányzat hívei számára csak másodlagos szempontnak tűnhetett, hogy első fordulóbeli voksuk hogyan hat a végső döntésre. most viszont az új bizonytalanság egyrészt chiracot segíti abban, hogy giscard d'estaing elnöktől vonjon el szavazokat azzal az érveléssel, hogy így eleve elkerülhetik mitterrand jelenlétét a második fordulóban /ahol viszont sok felmérés szerint a szocialista jelöltnak győzelmi esélye is lenne/. aki chiracra szavaz, mitterrand kirekesztésére szavaz - így hangzik ez az érv. /folyt./

bd/im fm ng

14.03 220481 2182

cé

14.40

-.-

sk0030 4 230 mtik1035

francia elnökválasztás /2. rész/

másrészt a chirac-giscard „döntő”, lehetőségével kapcsolatos - talán mesterségesen teremtett - bizonytalanság mitterrand számára két irányban is módosította kampányának életét. az egyik: míg korábban támadásait elsősorban giscard d'estaingre összpontosította, most chiracot ugyanolyan hévvel bírálja. másfelől azt hangoztatja, hogy a baloldal minden szavazójának már az első fordulónál „hasznosan”, azaz rá kell szavaznia, hogy megakadályozza chirac áttörését, a baloldal kirekesztését a második fordulóba, és a második fordulóra kedvező helyzetet biztosítson mitterrand számára. ez másszóval azt jelenti, hogy a kommunista párttal rokonszenvező választókat is a szocialista jelöltre való szavazásra ösztönzi már az első fordulónál. a kommunisták szemében viszont az első forduló - amelyre nézve esélyeik ma jobbnak tűnnek, mint a kampány elején - elsősorban arra szolgál, hogy a párt, erejének bizonyításával, fokozza szerepét az elkövetkező politikai időszakban, kezdve az elnökválasztás második fordulójának előkészítésétől egészen az ellysée-palota lakójának megválasztása utánra is, bárki lesz az elnök.

a verseny szorosabbá válása nyomán azonban mindenképpen az a tendencia, hogy a választók egy része a „hasznos szavazás”, jelszavával április 26-án a második fordulónál való részvételre esélyes 2-3 jelöltre szavaz akkor is, ha politikailag nem ők állnak hozzájuk a legközelebb. az első forduló eredményei így már nem tűkrözhetik kizárólag a pártok erőviszonyait, inkább a sajátos választási rendszerből következő politikai csata „fényképeként”, értékelhetők majd.

bd/im fm ng

14.09 220481 1649

-3-

sk0031 4 230 mtik1036

űrrepülőgép - spanyol lap

madrid, 1981. április 22. /mti/ - a ya című madridi katolikus napilap szerdai vezércikkében az amerikai űrrepülőgép felbocsátását kommentálva, aggódva állapítja meg: rendkívül nagy a kockázata annak, hogy ezt a technológiai vívmányt nem az emberiség javára, hanem ellene használják fel. a cikk írója emlékeztet rá: a pentagon olyanmennyire érdekelt volt ebben a kísérletben, hogy ő fedezte a 10 milliárd dolláros költség nagyobbik részét.

ll

12. 9

a pentagon céljai katonaiak és nem kis mértékben stratégiaiak: a közelebbi vagy távolabbi jövőben támaszpontokat szeretne földközi pályára helyezni - mutat rá a madridi lap, majd így ír: rendkívül sajnálatos, hogy a két nagyhatalom között nem folytatódik az az üreggyütműködés, amely 1975-ben a szojuz-apollo művelettel kezdődött. most az a veszély fenyeget bennünket, hogy az űrre is áttérjed az a fegyverkezési verseny, amelyet a földön már el kell szenvednünk.

Leh/im fm

14.37 220481 0967

-3-

sk0032 4 230 mtik1037

tejero

madrid, 1981. április 22. /mti/ - antonio tejero csendőralvezéres, a február 23-i államcsíny-kíséret „kivitelezője”, sajtó útján elkövetett rágalmazás címén feljelentette a diario 16 című madridi napilap főszerkesztőjét, pedro ramirezt és félmilliárd pezeta kártérítés megítélését kéri, mert a lap szerinte becsmérlőleg kommentálta ténykedését.

a perindítás kapcsán a diario 16 szerdai vezércikke bírálja azt a tényt, hogy mennyire lassan és elnéző módon folyik az igazságügyi eljárás a meghiusult puccs főszereplői ügyében. a cikk írója emlékeztet arra, hogy a II. köztársaság ellen 1932. augusztusában megkísérelt felkelés vezetőit 48 órán belül halálra ítélték - bár később megkegyelmezték nekik. óriási a különbség e villámcsapásszerű szigor és az olyan kényelmes feltételek között, amelyeket tejero élvezhet - állapítja meg a lap, majd pedig - spanyolország becsületére hivatkozva - felszólítja a kormányt: vegye elejét annak, hogy a bírósági eljárás a puccsisták elítélése nélkül érjen véget.

Leh/vs fm

15.05 220481 1049

ll

17. 9

-3-

sk0033 4 230 mtik1038

cimer

moszkva, 1981. április 22. /mti/ - több mint egy méter átmérőjű, mesterien öntött és megmunkált bronzcimeret adományoztak a magyar népköztársaság moszkvai nagykövetségének a csepel vas- és fémművek dolgozóinak a cimert az épület bejárata mellett helyezték el.

a gyári dolgozók társadalmi munkában készítették el népköztársaságunk cimerét, a nagykövetséghez intézett levelükben rámutatnak: a magyar diplomáciai misszió fontos szerepet tölt be a két ország közötti barátság és együttműködés fejlesztésében, a csepel művek, amelyre jelentős rész hárul a két ország közötti kereskedelmi forgalom, szakosítási és kooperációs együttműködés megvalósításában, ezzel is kifejezésre kívánja juttatni, milyen fontosnak tartja a baráti kapcsolatok állandó fejlesztését, erősítését.

k1/im ai
15.07 220481 0808

-3-

sk0034 4 230 mtik1039

vna-cáfolat

hanoi, 1981. április 22. /taszsz/ - a vietnami hírgyűjtemény nyilvánosan cáfolta a thaiföldi katonai vezetés szóvivőjének rágalmozó kijelentéseit arról, hogy a kambodzsában állomásozó vietnami csapatok állítólag tűzérővel tűz alá vették thaiföld területét.

bangkok koholmányának - mutat rá a hírgyűjtemény - az a célja, hogy leplezze: thaiföldi egységek fegyveres provokációkat idéznek elő a kambodzsai-thaiföldi határon azzal, hogy segítik a pol-pot-féle bandák kambodzsai területre történő behatolását.

a délkelet-ázsiai béke és stabilitás ellenségei fokozzák erőfeszítéseiket agresszív terveik megvalósítására, e kísérleteik azonban kudarcra vannak ítélve - hangsúlyozza a vietnami hírgyűjtemény.

te ai
15.12 220481 0750

-3-

sk0035 4 230 mtik1040

kuvaiti külügyminiszter - előzetes

szászi julia, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1981. április 22. /mti/ - szabah al-ahmad al-szabah sejk, kuvaiti miniszterelnök-helyettes és külügyminiszter csütörtökön moszkvába érkezik. látogatásának jelentőségét az adja, hogy az új szovjet békejavaslatok előterjesztése óta most először nyílik alkalom a szovjet vezetők személyes eszmecseréjére a térség - a perzsa-öböl, illetve a tágabb értelemben vett közel-kelet - egyik képviselőjével.

a gromiko külügyminiszterrel folytatandó tárgyalásokon így a fő hangsúlyt várhatóan a közel- és közép-kelet helyzetének, a térségre vonatkozó szovjet javaslatoknak a megvitatására helyezik, figyelemre méltó körülmény, hogy a két ország vezetőinek személyes találkozója nem túl gyakori: legutóbb 1975-ben járt moszkvában szabah al-ahmad al-szabah sejk.

kuvait külpolitikája kiegyensúlyozott, bár az olaj-jövedelmek révén dúsgazdag perzsa-öbölmenti muzulmán ország nem játszik aktív szerepet sem a térség politikai életében, sem pedig a nemzetközi politikában. szerepe sokkal jelentékenyebb gazdasági vonatkozásban. a közel-kelet megoldásra váró kérdéseiben kuvait az átfogó rendezés híve, támogatja a palesztinai felszabadítási szervezet harcát és a valamennyi érintett fél bevonásával kimunkálendő rendezést. irak és irán háborujának kérdésében kuvait - amely közvetlenül szomszédos irakkal, mégpedig a shatt el-arab térségében - a be nem avatkozás elvét követi. a szovjet javaslatokkal kapcsolatban kuvait mindaddig nem foglalt állást, és várható, hogy ez, elsősorban a közép-keleti témakörben, valamint a bizalomerosztó intézkedések kiterjesztése vonatkozásában éppen a moszkvai tárgyalásokon fog megtörténni.

ami a kétoldalú kapcsolatokat illeti, a lehetőségek gyakorlatilag teljesen kihasználatlanok. kuvait azon kevés ország egyike, amellyel a szovjetunió 1980-ban egyáltalán nem kereskedett. az 1975-ös külügyminiszteri találkozó után a kereskedelmi kapcsolatok valamelyest fellendültek, majd az 1978-as csúcspont 36,6 millió rubel értékű szovjet árut, elsősorban gépkocsit, cementet, acélt szállítottak ebben az évben kuvaitba/ után ismét visszaestek. a csütörtökön kezdődő látogatás minden bizonnyal ismét jótékonyan hat majd a kapcsolatok bővülésére, a lehetőségek felmérésére.

sj ai
15.24 220481 2322

-3-

sk0036 4 230 mtik1041

Lenin emlékünnepe-csernyenko /1. rész/

moszkva, 1981. április 22. /mti/ - az szkp xxvi. kongresszusának eredményeiről, a szovjetunió külpolitikájáról beszélt konsztantyin csernyenko, az szkp kb politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára azon az emlékünnepeken, amelyet lenin születése 111. évfordulója alkalmából rendeztek moszkvában a kreml kongresszusi palotájában.

- lenin emlékének ünnepe most egybeesik azzal, hogy megkezdjük az szkp xxvi. kongresszusa határozatainak megvalósítását - hangoztatta csernyenko. - a kongresszus pontos választ adott azokra az alapvető kérdésekre, amelyek a 80-as évek küszöbén a szovjet társadalom, a szovjet nép előtt állnak. folytatta azt az irányvonalat, amelynek célja: mélyreható fordulatot elérni a gazdaságban azoknak a sokoldalú feladatoknak a megvalósítása érdekében, amelyek az emberek jólétének növelésével függnek össze. a párt gazdaságpolitikájának alfája és omegája a konkrét gondoskodás a konkrét emberről, az emberek szükségleteiről. ez az elv testesül meg a közfogyasztási cikkek termelése fejlesztésének és a szolgáltatások bővítésének a kongresszus által kidolgozott programjában. folytatják az agrár-ipari komplexumok fejlesztését annak érdekében, hogy jelentősen megnöveljék az élelmiszertermelést. a népjólét emelése így szilárd gazdasági alapra támaszkodik.

csernyenko aláhuzta: az szkp nemcsak az ország gazdasági potenciáljának növelésében, a szovjet emberek szükségleteinek kielégítésében látja a hoinap feladatait. nem kevésbé fontosnak tartja a szocialista demokrácia, a társadalom osztályszerkezete és nemzeti szerkezete továbbfejlesztését. a szovjet politikai rendszer a dolgozók mind szélesebb tömegeit vonja be a gyakorlatban az ország irányításába. az szkp lenintől tanulva, lenini módon cselekedve továbbra is hű lesz ehhez a politikához, feltartóztatatlanul halad előre a kommunista építés útján.

a külpolitikai kérdésekről szólva konsztantyin csernyenko leszögezte: a kongresszuson elfogadott külpolitikai program azt bizonyítja, hogy a szovjetunió továbbra is a békeszerető lenini politikát folytatja. /folyt./

ki-sj/im ai ng

15.31 220481 2157

all

17.

-2-

sk0037 4 230 mtik1042

Lenin emlékünnepe - csernyenko /2. rész/

- a nyolcvanas évek elején a nemzetközi helyzet komoly mértékben megromlott - állapította meg csernyenko. - az imperializmus, mindenekelőtt az amerikai imperializmus politikája azzal fenyeget, hogy sok mindent eltörölnek abból, amit a hetvenes években az enyhülés útján sikerült elérni. a nato militarista körei a fegyverkezési verseny fokozásával arra törekednek, hogy megbontsák a szocializmus és a kapitalizmus között kialakult katonai-stratégiai egyensúlyt, saját javukra változtassák meg az erőviszonyokat. erre a célra felhasználják kína külpolitikáját is, amely jelenleg ellenséges a béke ügye iránt. mindezek következtében ismét megnőtt a háborús veszély, amely az elmúlt évtized közepén valamelyest csökkent.

- az enyhülés megőrzése, a fegyverkezési verseny megszüntetése, a béke megszilárdítása minden nép érdekében áll. bármiféle nukleáris összeecsapás felmérhetetlenül nagy nyomorúságot hozna az emberiségnek - ezért nem szabad megengedni azt. bűnös álláspont a nukleáris háborúról azt mondani, hogy az a politika ésszerű, majd hógynem „törvényes”, folytatása. ma minden, felelőssége tudatában levő államférfinak tisztában kell lennie azzal, hogy az emberiség jövőjét veszélyezteti, ha az erő alkalmazásában, a nukleáris rakétafegyverek alkalmazásában hisz.

csernyenko aláhuzta, hogy az szkp nemzetközi irányvonalát nem befolyásolják konjunkturális tényezők, valamiféle szűk egoista célok, ez a politika nem irányul egyetlen nép vagy állam ellen sem. a párt irányvonala a háború, a militarizmus és az újgyarmatosítás erői ellen irányul, a béke biztosítását, a nemzetközi helyzet egészének megjavítását célozza.

csernyenko kitért néhány olyan külpolitikai javaslatra, amelyet az szkp xxvi. kongresszusán terjesztettek elő. a közepes hatótávolságú nukleáris rakétafegyverek európai moratóriumáról elmondotta: a tárgyalások sikere érdekében előnyösebb lenne az ilyen fegyverzet telepítését a jelenlegi szinten befagyasztani. a szovjet javaslat célja az, hogy az európai földrészen kialakult viszonylagos katonai egyensúly megőrzésével lépésről lépésre kell megvalósítani a fegyverzet szintjének csökkentését. /folyt./

ki-sj/im ai ng

15.41 220481 2221

all

17.

-2-

sk0038 4 230 mtik1043

Lenin emlékünnepe - csernyenko /3. rész/

- a szovjetunió javasolta, hogy terjesszék ki a bizalomnövelő intézkedések alkalmazásának övezetét egész Európára - folytatta. készen vagyunk arra is, hogy az ilyen intézkedéseket a távol-keletre is kiterjesszék. javaslatainkat pekingben sietve propagandának minősítették. de változatlanul fennáll a probléma, hogy ebben a kiterjedt és nyugtalan övezetben meg kell javítani a légkört. az, aki valóban a biztonságra törekszik, nem térhet ki a megoldás utjainak keresése elől./ folyt./

ki-sj/im ai ng

15.42 220481 0560

-.-

sk0039 4 300 mtik1044

béketalálkozó tokióban

flesch istván, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1981. április 22. /mti/ - a japán fővárosban szerdán megnyílt a leszerelésért és az atomfegyverek eltiltásáért küzdő hívők emberek világértelkezlete. a tokiói keio plaza nagyszálló dísztermében folyó háromnapos konferencián, amelyet a tavaly júniusban mongóliában megtartott buddhista béketalálkozó japán résztvevőinek kezdeményezésére hívtak össze, hatvan országból 700 küldött van jelen. buddhisták, katolikusok, protestánsok, mohamedánok, hinduk, zsidók és más vallások képviselői mindekelett arról tanácskoznak, hogy a hívők miként segíthetik a nemzetközi béke megszilárdítását, az enyhülés előmozdítását, és hogyan járulhatnak hozzá sajátos eszközeikkel a fegyverkezési hajszá megszüntetéséhez, az atomfegyvereknek földünkön való száműzéséhez.

e közös óhaj jegyében vitatják meg többek között egy indiai- és csendes-óceáni atomfegyvermentes és békeövezet megteremtésének lehetőségeit, az ENSZ leszerelési erőfeszítéseinek támogatására irányuló tevékenységük problémáit. pénteken békenyilatkozatot intéznek a világ kormányaihoz. a konferencia munkájában részt vesz lord philip noel-baker brit és sean macbride ír nobel-békedíjas, valamint az ENSZ főtitkárnak személyes képviselője. itt vannak a palesztinai felszabadítási szervezet, izrael és az egyesült államok megbízottai, képviseltetik magukat az európai, ázsiai, közöttük az indokínai szocialista országok, a népes szovjet küldöttség tagjai

között van makarij kijevi görögkeleti metropolita, dzsambar dordzs gambojev láma, a szovjet buddhisták feje, valamint tulget tazejev mufti, baskiriai mohamedán vezető is. hazánkat dr. cserháti józsef pécsi megyéspüspök, a magyar katolikus püspöki kar titkára képviseli, akit a megnyitó ünnepségen beválasztottak az elnökségbe.

fn/dm fm

15.57 220481 1840

-.-

sk0040 4 230 mtik1045

sedli klubi

Lisszabon, 1981. április 22. /mti-afp,efe/ - az arab liga főtitkárnak meggyőződése, hogy portugália és az arab világ erősítheti nemcsak kölcsönös megértését, hanem gazdasági és kulturális együttműködését is, és hogy van lehetőség az arab liga, valamint a pfsz lisszaboni irodájának megnyitására.

sedli klubi szerdán, kétnapos hivatalos látogatásának befejeztével sajtóértekezleten összegezte antonio ramalho eanes portugál államfővel, francisco pinto balsemao miniszterelnökkel és andre goncalves pereira külügyminiszterrel folytatott megbeszéléseit, és leszögezte, hogy látogatása „elérte célját”.

mint a főtitkár rámutatott, portugál tárgyalópartnerei értésére adta: aggasztja az a lehetőség, hogy az amerikaiak közel-keleti beavatkozásra használhatják fel az azori-szigeteken lévő lajesi támaszpontot. kifejtette, hogy az arab világ barátsága szorosan kapcsolódik a palesztin ügy támogatásához. szerinte portugália e tekintetben reális álláspontra helyezkedik, „kiváltságos”, helyet foglal el az arab világban, és képes „nagy szerepet játszani”, a közel-keleti konfliktus megoldásában, kiváltképp azzal, hogy „konkrét elgondolásokat és javaslatokat terjeszt elő”, a viszály áthidalására.

klubi gazdasági vonatkozásban azt javasolta, hogy egyfelől a földközi-tengeri országok, főként a kis országok, másfelől az arab világ között teremtsenek együttműködési kapcsolatokat, hozzanak létre közös vállalkozásokat az idegenforgalom, valamint a kis- és középüzemek terén.

de
17

az arab liga főtitkára szerdán délelőtt elutazott Lisszabomból.

fm ng

16.08 220481 1600

-.-

sk0041 4 230 mtik1046

spd-reagan

sándor istván, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1981. április 22. /mti/ - a kormányzó német szociáldemokrata párt szerdán szokatlanul éles hangú nyilatkozatban utasította vissza a reagan amerikai elnök közvetlen környezetéből származó hidegháborús, erőfitogtató kijelentéseket és az európai szövetségekkel szemben támasztott követeléseket.

az spd sajtószolgálatában peter glotz, a párt országos ügyvezetője „alig minősíthetőnek”, nevezi richard pipes amerikai nemzetbiztonsági szakértőnek „az enyhülési politika haláláról”, szóló fejtegetését. ugyancsak határozottan elutasítja middendorff nemzetbiztonsági tanácsadónak azt a követelését, hogy az nszk csökkentse szociális kiadásait és a felszabaduló összegeket fordítsa újabb fegyverek vásárlására. „nem hagyjuk a társadalmi szolgáltatásokat és a fegyverkezési kiadásokat egymás ellen kijátszani”, - hangoztatja a szociáldemokrata vezető, majd hozzáfűzi: „két világháború után torkig vagyunk a politikát pótló erőfitogtató szövegekkel, akár az nszk-ban, akár az egyesült államokban hangzanak is el.”

glotz rámutat, hogy az ilyesfajta hidegháborús kijelentések csak növelik az amerika-ellenes hangulatot, amely egyre erőteljesebb a német szövetségi köztársaságban. a nyugat-európai vezetőknek önálló, a saját történelmi, társadalmi és erkölcsi tapasztalatokra támaszkodó, a kontinens érdekeit figyelembe vevő politikát kell kialakítaniuk és érvényesíteniük a nato-n belül. „számunkra elfogadhatatlan, ha valaki katonai fölényre törekszik, - hangzik az spd ügyvezetőjének állásfoglalása. az amerikai fegyverkezési program növelésével kapcsolatban glotz figyelmeztet: „nem mindent kell megvalósítani, ami technikailag megvalósítható.”

or/im fm

16.15 220481 1751

17.30

-.-

sk0042 4 230 mtik1047

thatcher abu dhabiban

abu dhabi, 1981. április 22. /mti-afp/upi/ - abu dhabiban szerdán megkezdődtek a tárgyalások margaret thatcher brit miniszterelnök és zaid szultan al-nahajan sejk, az egyesült arab emírségek államfője, illetve az általuk vezetett küldöttségek között. margaret thatcher kedden érkezett abu dhabiba.

a megbeszélések első fordulója után douglas hurd brit külügyi és nemzetközösségi államminiszter újságíróknak elmondta, hogy az áttekintett kérdések tág körén belül a két ország együttműködésének szentelték a legnagyobb figyelmet. brit részről megerősítették, hogy az angol kormány segítségnyújtás címén újból katonai szerepet kíván vállalni a perzsa-öböl menti országokban. nagy-britannia - az egyesült államokkal közösen, vagy külön - alapos megvitatás után kész csapatokat küldeni a térségbe, ha ezt valamelyik ország kéri - jelentette ki douglas hurd.

egyéb kérdésekről nyilatkozva az államminiszter megjegyezte, hogy angol vélemény szerint az izraeli-arab ellentétek megoldásának útjában két alapvető akadály áll: izrael dél-libanoni beavatkozása és a zsidó települések létrehozása a megszállt területeken. ez a nézőpont - a camp david-i különbékének megfelelően - elhanyagolható jelentőséget tulajdonít a palesztinok nemzeti jogainak.

a brit miniszterelnök vezette küldöttség két napot tölt az egyesült arab emírségekben, majd katarba és ománba látogat. előzőleg szaúd-arábiában folytak a tárgyalások, amelyeket margaret thatcher nagyon „értékeseknek és gyümölcsözőknek”, nevezett. nagy-britannia már eddig is jelentős mennyiségű fegyvert szállított szaúd-arábiának, ezután még többet fog - fejtette ki margaret thatcher.

ta fm ng

16.24 220481 1697

17.30

-.-

sk0043 4 230 mtik1048

Lenin emlékünnepe - csernyenko /4. rész/

moszkva, 1981. április 22. /mti/ - az egyesült államokban azt állítják, hogy az egyik vagy a másik konkrét nemzetközi kérdéstről folytatandó tárgyalásokat „összefüggésbe kell hozni”, a nemzetközi kérdések egész spektrumával. vajon milyen célt szolgál ez? azt, hogy kitérjenek, mondjuk, a hadászati támadóerevekről folytatandó tárgyalások elől, konfliktushelyzeteket alakítsanak ki, közvetve vagy közvetlenül beavatkozzanak más államok belügyeibe. vajon nem erről tanuskodik-e a reagan-kormánytalm salvadorral kapcsolatos politikája, vagy a független, el nem kötelezett afganisztán elleni provokációja?

- vagy nézzük a szocialista lengyelország körül csapott lármát. bizonyos nyugati személyiségek egyrészt a lengyelországi események alakulásától teszik függővé az enyhülés távlatait - másrészt viszont arra törekszenek, hogy destabilizálják a lengyelországi helyzetet, megnehezítsék a válság megszüntetését. ez képmutató, kalandor álláspont. a lengyel kommunisták, a lengyel dolgozók erős, független szocialista hazát építettek fel, és nem engednek vívmányaikból. a népi lengyelországnak vannak igaz barátai, akikre támaszkodhat.

- a szovjetunió nem ultimátumokkal áll elő, amikor a nemzetközi légkör gyökeres megjavítására törekszik, hanem konkrét kezdeményezéseket tesz - hangoztatta csernyenko. - kész a párbeszédre minden szinten akár az egyesült államokkal, franciaországgal, az nszk-val, más államokkal a kétoldalu kapcsolatok keretein belül, akár pedig az ensz biztonsági tanácsa keretei között. ami azokat a próbálkozásokat illeti, amelyek során egyes nyugati körök megkísérlik, hogy a fenyegetések nyelvén beszéljenek velünk, ezek veszélyes egyensúlyozást jelentenek az enyhülés és a hidegháboru határán; az ilyen kísérletekről pártunk határozottan kijelenti: senkinek sem engedjük meg, hogy megsértse országunk és szövetségeseink jogos érdekeit.

csernyenko megállapította: a szovjetunió számára szerves egységet jelent a békeszerető külpolitika és a szabadság, a demokrácia, a nemzeti függetlenség igaz ügyének nyújtott támogatás. a szovjetunió segítsége támogatást jelent az imperialista nyomás ellen küzdő népeknek függetlenségük megvédésében. /folyt./

sj-ki/so ai ng

16.32 220481 2262

sk0044 4 230 mtik1049

Lenin emlékünnepe - csernyenko /5. rész/

az szkp kb titkára kitért azokra az állításokra is, amelyek szerint a szovjetunió állítólag segítséget nyújt „a nemzetközi terrorizmusnak”, megállapította: a rágalomhadjárat szervezői ezekkel az állításokkal akarják álcázni saját céljukat, a nemzeti felszabadítás erői elleni támadást.

- a szovjetunió határozottan állást foglal amellett, hogy mindenki tartsa tiszteletben az általánosan elfogadott nemzetközi normákat. éppen ezért nem ismerjük el senki jogát sem arra, hogy leckét adjon más népeknek, elnyomja szabadságtörekvéseiket, történjen ez ázsziában, afrikában, latin-amerikában vagy a világ bármely részén. az szkp előterjesztette a nyolcvanas évekre szóló békeprogramját, és eltökélt szándéka, hogy tovább erősíti a szocialista országok testvéri szövetségét, tovább szilárdítja a kommunista világmozgalom nemzetközi egységét. a szovjetunió minden olyan nép igaz barátja volt és marad, amely az imperializmussal, a múlt erőivel vívott harcban saját maga határozza meg az igazságos élethez vezető utját - hangoztatta a többi között konsztantyin csernyenko.

- beszéde befejező részében az szkp-nak a szovjet társadalomban betöltött vezető szerepével, a párt feladataival foglalkozott. kijelentette: a xxvi. kongresszus ismét megmutatta, hogy lenin pártja a kommunista építés fő hajtóereje. a kongresszus meghatározta a stratégiai irányvonalat, de nem állt szándékában az, hogy konkrét választ adjon arra a sokezer kérdésre, amely a gyakorlati építőmunka során merül fel. ezeket a válaszokat maguknak a kommunistáknak kell megtalálniuk. a kongresszus bebizonyította, hogy a párt éllete, munkastilusa, vezetési stílusa a lenini elvekre alapozódik.

- a leninizmus mérlegének aktívumában ott áll a szocialista társadalom felépítése a szovjetunióban, a szocialista világrendszer létrejötte, növekedése - hangoztatta csernyenko. - az a lenini gondolat, hogy minden nép eljut a szocializmushoz, de mindegyik a maga útján haladva jut el oda, továbbra is a világ társadalmi átalakulásának vezérlő csillaga. a szocializmusról kialakított elképzelések nem mindenütt és nem mindig felelnek meg a lenini kritériumoknak. de a szocialista eszmék elterjedése az egész világon azt tanúsítja, hogy a világ népei előbb-utóbb eljutnak a tudományos szocializmushoz, eljutnak marxhoz és leninhez - jelentette ki konsztantyin csernyenko.

sj-ki/so ai ng

16.37 220481 2417

sk0045 4 230 mtik1050

Lenin emlékünnepe - keret

moszkva, 1981. április 22. /mti/ - díszünnepséget rendeztek szerdán moszkvában, a kreml kongresszusi palotájában Valgyimir iljics lenin, a kommunista párt és a szovjet állam megalapítója, a nemzetközi munkásosztály vezére, a marxizmus zseniális teoretikusa születésének 111. évfordulója alkalmából.

az ünnepség elnökségében ott voltak az szkp és a szovjet állam vezetői, élükön leonyid brezsnyevvel, valamint az szkp sok veteránja, a termelőmunka számos kiváló képviselője, több világhírű tudós, író, művész.

az ünnepséget viktor grisin, az szkp kb politikai bizottságának tagja, a /.../ titkára nyitotta meg, majd konsztantyin csernyenko, az szkp kb politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára mondott ünnepi beszédet. /moszkvai városi párt- /csenyenko beszédét már közöltük- a szerk./ bizottság első

az ünnepség második részében vezető szovjet művészek közreműködésével rendeztek műsort.

ki-sj/im ai
16.41 220481 0964

-.-

sk0046 4 300 mtik1051

olasz szocialisták kongresszusa

simó endre, az mti tudósítója jelenti:

palermo, 1981. április 22. /mti/ - szicília fővárosában szerdán délután megnyílt az olasz szocialista párt 42. kongresszusa, a háromszázötven kongresszusi küldött négy fő csoportot alkot a politikai irányvonalat illetően, a legerősebb - „reformistának,, nevezett - csoport bettino craxi főtitkár köré tömörül, és a küldötteknek körülbelül 70 százalékát tudja soraiban, a kisebbségi csoportok bírálják craxi irányvonalát, főként azt, hogy támogatja a kereszténydemokraták vezette kormányt.

R

az olasz szocialista párt kongresszusán százharminc külföldi küldöttség vesz részt - főként a szocialista internacionáléhoz tartozó pártok, de kommunista és munkáspártok képviselői is.

az mszmp képviselőjében megfigyelőként katona istván, a központi bizottság tagja, a kb osztályvezetője vesz részt az oszp kongresszusán. se/mh mp

16.46 220481 0929

-.-

sk0047 4 300 mtik1052

rövid hírek

hajószerecséltenség

kairó, 1981. április 22. /upi/ - kedden este erős szélvihar és felhőszakadás következtében felborult, majd elsüllyedt egy turistákat szállító hajó a niluson, kairótól 640 kilométerre délre. 83 utasának nagy többségét egy másik hajó mentette meg, 13 személy azonban - közöttük hat külföldi /3 nyugatnémet, 2 amerikai és 1 olasz/ turista - életét veszítette.

rembrandt-kép

hága, 1981. április 22. /ap/ - a holland rendőrség megtalálta a hágai bredius muzeumból 1979-ben ellopott 20 festmény egyikét, egy a művészettörténészek szerint valószínűleg rembrandtnak tulajdonítandó képet. a festményre hágában egy 53 éves asszony és lánya lakásában bukkantak a rendőrök névtelen feljelentés alapján. a fiatalabb nő kijelentette, hogy egy ismeretlen férfitől kapta a képet. a rendőrség orgazdasággal vádolja a két nőt.

japán sztrájk

tokió, 1981. április 22. /ap/ - megegyezéssel ért véget japánban a tíz magánkézben lévő vasuti társaság és az alkalmazottakat képviselő szakszervezet vitája, miután a dolgozók szerdán 48 órás sztrájkba léptek. a munkabeszüntetés után három órával a munkaadók vezetősége elfogadta a szakszervezet 7,7 százalékos béremelési követelését. a sztrájk miatt mintegy hárommillió ember késve indulhatott utjára. a nemzeti vasutak és a városi buszközlekedés dolgozói csütörtökön sztrájkolnak, szintén béremelésért.

sr mp ng

17.05 220481 1421

E

-.-

sk0048 4 300 mtik1053

wechmar - enyhülés

szabó zoltán, az mti tudósítója jelenti:

bécs, 1981. április 22. /mti/ - rüdiger von wechmar nagykövet, az ensz-közgyűlés 35. ülészakájának nyugatnémet elnöke, szerdán újságírók előtt kifejtette, hogy személy szerint derülátó az enyhülési politika jövőjét illetően, és szilárd meggyőződése, hogy annak folytatása és elmélyítése nélkül nem oldhatók meg a világ legsúlyosabb gondjai. a soron következő 36. ülészak egyik legfontosabb feladatát abban látja, hogy ne csak segítsen folytatni az enyhülési politikát, hanem annak erősítésében is segítkezzen.

- ennek módját az egyes országok és országcsoportok közötti párbeszéd szélesítésében látja, s alapvető feltételként jelölte meg a szovjet-amerikai közvetlen kapcsolatok helyreállítását, azt, hogy a két nagyhatalom jobban megismerje egymás álláspontját azáltal, hogy bővítik érintkezéseik körét. a magas rangú diplomata az enyhülés végső célját a béke megőrzésében és biztosításában jelölte meg.

gazdaságpolitikai kérdésekről szólva a 35. ülészak elnöke beszámolt az ensz rendezésében összehívandó nagy gazdasági konferencia előkészületeiről. az ensz valamennyi tagállamának részvételével megtartandó értekezleten öt fő témakörrel - a nyersanyaghelyzetről, a világkereskedeletről, az energiagazdálkodásról, a fejlesztési kérdésekről és végül pénz-, illetve valutakérdésekről - tanácskoznak majd és fogadnak el ajánlásokat. a tervezett világfórum fő célja a jelenlegi nemzetközi gazdasági szerkezet módosítása, igazságosabbá tétele, különös tekintettel a fejlődő országok elmaradott helyzetére, illetve a földgolyó lakosságának rohamos növekedésére.

az ensz-diplomata röviden utalt a lopez portillo mexikói elnök és bruno kreisky osztrák kancellár által szorgalmazott őszi - hasonló témájú - csúcstalálkozóra, amely - mint mondotta - bár nem hozhat határozatokat, és az ensz-tagállamoknak csak szűkebb csoportja vesz részt rajta, végülis kiegészítheti az ensz-konferencia munkáját.

sz/im mp pk

17.14

220481 2008

Fi

18.30

Fi

sk0049 1 300 mtik1056

ruiz balerdi

lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1981. április 22. /mti/ - a madridi vizsgálóbíró szerdán megszüntette az eljárást pedro ruiz balerdi ügyvéd, san sebastian-i polgármester-helyettes ellen. balerdit azonnal szabadlábra is helyezték.

az euzkadiko ezkerria baszk párthoz tartozó ügyvédet április 14-én tartóztatta le a rendőrség, akkor, amikor svájcból jövet átlépte a spanyol határt, és kocsjában 5,5 millió peseta értékű belga frankot találtak. a rendőrség a terrorizmus elleni törvény rendelkezéseit alkalmazta. azok lehetővé teszik, hogy védő jelenléte nélkül a szokásos 72 óra helyett tíz napon át tartsák őrizetben és vessék alá kihallgatásnak a gyanúsítottat. ruiz balerdit azzal gyanúsították, hogy kapcsolatban állt ruiz suner élelmiszergyáros elrablóival, és a nála talált pénzüsszeg részese a váltságdíjból.

- ruiz balerdi letartóztatása ügyvédi körökben méltatlankodást váltott ki. az ügyvédi kamara elnöke személyesen vállalkozott a védői szerep ellátására, arra az esetre, ha szükség lenne rá. kiderült ugyanis, hogy ruiz balerdi egy madridi ügyvéd felkérésére és vele együtt közvetített ruiz suner családja és az emberrablók - minden valószínűség szerint az eta politikai-katonai szárnya - között. ők ketten adták át egy madridi autóparkolóban a 325 millió pesetas /csaknem száz millió forintnyi/ váltságdíjat is. ezt előzőleg a kormány tudtával a spanyol nemzeti bankból hozták ki, vadonatúj 5 ezer pesetas címletekben. az ügyvédi kamara vezetői hangsúlyozták, hogy az ilyen ügyvédi közreműködés emberrablásoknál elengedhetetlen, és nem képez törvénybe ütköző cselekedetet.

az el pais című madridi lap szerdán élesen bírálta azt, hogy a terrorizmus elleni törvény rendelkezéseit a törvény szellemével ellentétesen vette igénybe a rendőrség ebben az esetben. igen veszélyesnek minősíti, hogy megkísérik törvénytelennek minősíteni az emberrablások esetében kifejtett nélkülözhetetlen közvetítői tevékenységet. a lap elítéli azt, hogy a rendőrséget az a feltételezés vezette, hogy az euzkadiko ezkerria az eta politikai-katonai szárnyának fedőszerve, és erre próbált bizonyítékot szerezni ruiz balerdi letartóztatásával.

Leh/dm mp pk

17.27

220481 2215

Fi

18.30

Fi

sk0050 1 230 mtik1057

Libanon, provokációk /1.rész/

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

beirut, 1981. április 22. /mti/ - minthogy a hónap elején kezdeményezett falangista provokációk nem vezettek eredményre, a jobboldali miliciák husvét napjaiban ismét a katonai feszültség felszításával tettek kísérletet a libanoni válság „nemzetköziesítésére”, azaz az országban állomásozó arab békefenntartó erők eltávolítására.

beirut-i elemzők erre következtetnek abból a tényből, hogy a falangisták egyfelől visszavonták a szíriának tett tárgyalási ajánlatot, másfelől a beirut-i repülőtér hétfői, keddi és szerdai ágyuzásával megbénították az ország légiforgalmát.

a beirut-i harcok eskalációjához kétségkívül tápot adtak az izraeli vezetők részéről elhangzott, beavatkozással fenyegető nyilatkozatok, valamint az izraeli hadsereg és a haddad-féle miliciák egyidejűleg indított dél-libanoni támadássorozata, amely súlyos áldozatokat követelt szidonban, tyrben, nabatijében és más településeken. az izraeli hadügyminiszter-helyettes a légi, a tüzérségi és a haditengerészeti akciók nagyarányú kiszélesítésével fenyegetőzött. közben - mint egy haladó libanoni hírügynökség jelentette - két egyiptomi és egy török hajó ágyukat és más fegyvereket rakott ki a falangisták kikötőjében, a libanoni hadsereg parancsnoksága pedig helikoptereket és egyéb katonai felszereléseket bocsátott a jobboldal rendelkezésére. a hadsereg némely egységei egyébként ismét konfliktusba keveredtek az arab békefenntartó erőkkel.

szárkisz libanoni elnök a nemzeti megbékélésért felelős kormánybizottság segítségével próbálja megszilárdítani a tüzszünetet. a damaszkuszi sajtó viszont habozással, tehetetlenséggel vádolja a libanoni hatóságokat, rámutatva, hogy a kormány egyes tagjai támogatják az illegális erőket, azaz a jobboldali miliciákat, s szárkisz nem támaszkodik kellőképpen az arab békefenntartó erőkre a provokációk megfékezésében. /folyt./

bz/im mj pk

17.48 220481 1954

R

19.7

-2-

sk0051 1 230 mtik1059

apró antal - strougal

sebestyén tibor, az mti tudósítója jelenti:

prága, 1981. április 22. /mti/ - apró antalt, az országgyűlés elnökét és az általa vezetett magyar parlamenti küldöttséget, amely előző nap érkezett csehszlovákiába hivatalos baráti látogatásra, szerdán a prágai hrzan-palotában fogadta lubomir strougal, a csehszlovák szövetségi kormány elnöke.

a megbeszélés folyamán áttekintették a két ország közötti kapcsolatok fejlesztésének eredményeit, amelyek jól érzékelhetők a gyümölcsöző magyar-csehszlovák politikai, gazdasági és kulturális együttműködésben. a felek rámutattak, hogy ki kell használni a gazdasági együttműködés elmélyítésének további lehetőségeit - különösen a termelési kooperációk és szakosítás bővítésével és távlati megtervezésével -, s hangsúlyozták a népgazdaság-irányítás fejlesztésére vonatkozó tapasztalatok kicserélésének fontosságát.

apró antal és lubomir strougal a továbbiakban megtárgyalt néhány olyan időszzerű külpolitikai kérdést, amelyek kedvező megoldásában csehszlovákia és magyarország egyaránt érdekelt.

a találkozón részt vett dalibor hanes, a csehszlovák szövetségi gyűlés alelnöke és kovács béla prágai magyar nagykövet is.

a magyar küldöttség délelőtti látogatást tett a cseh nemzeti tanács vezetőinél. a cseh-morva országrész, a cseh szocialista köztársaság parlamentjének feladatkeretét betöltő népképviselői szerv elnöke, evzen erban, megismertette a vendégekkel a tanács államjogi szerepét, sokirányú tevékenységét, és a többi néphatalmi szervvel való együttműködését. a megbeszélésen apró antal vázolta az országgyűlés munkájának néhány főbb vonását, majd melegen méltatta az élénk és szoros csehszlovák-magyar baráti kapcsolatokat, amelyek ápolásában - mint megállapította - mindkét részlől a néptömegek milliói is részt vesznek.

az országgyűlés delegációja a nap folyamán megtekintette prága két új nevezetességét: a nemrég újjáépített és képtárnak berendezett ódon ágnes-kolostort, valamint a most elkészült hatalmas művelődési palotát, amelyben április elején a cskp xvi. kongresszusa lezajlott.

R

19.7

embargó 20 óráig

este az apró antal vezette küldöttség tiszteletére diszvacsorát adott alois indra, a csehszlovák szövetségi gyűlés elnöke.

sn/im mj pk

17.51 220481 2300

-.-

sk0052 1 230 mtik1060

a szerkesztőségek figyelemébe!

mai mtik 1037 sz. hírünk /tejero/ 1. bek. 5. sorában

p e s e t a

irandó.

17.53 220481 0121

-.-

sk0053 1 300 mtik1061

usa - nicaragua

managua, 1981. április 22. /taszsz/ap/ - nicaragua és az egyesült államok kapcsolatainak kiéleződéséért teljes mértékben a washingtoni vezetés a felelős - jelentette ki managuában három amerikai kongresszusi képviselő előtt daniel ortega saavedra, a nicaraguai nemzeti ujjaépítés ideiglenes kormánya kormányzótanácsának tagja.

- a nicaraguai forradalmi kormány a két ország normális kapcsolatainak helyreállításáért száll sikra - mondta ortega, rámutatva, hogy az egyesült államok gazdasági agressziót hajtott végre nicaragua ellen. a nicaraguai kormány különösen aggódik a közép-amerikát fenyegető veszély miatt: amiatt, hogy washington fegyverekkel látja el a salvadori reakciós juntát és tanácsadókkal segíti a demokratikus erők elleni polgárháborúban - szögezte le a nicaraguai vezető.

Fi 19.7

az amerikai képviselőkkel való találkozó után ortega újságírók előtt kijelentette, hogy országa az egyesült államoktól nem fogad el olyan segílyt, amelyet politikai feltételekhez kötöttek.

pc mp pk

17.58 220481 1042

-.-

sk0054 1 300 mtik1062

közel-keleti hírek

jeruzsálem, 1981. április 22. /ap/ - izrael „nagy fájdalommal”, értesült róla, és elutasítja reagan elnöknek azt a kongresszus elé terjesztett indítványát, hogy az egyesült államok szállítson awacs radarrepülőgépeket szaud-arábiának. az izraeli kormány véleményét begin miniszterelnök fejtette ki szerdán samuel lewis amerikai nagykövetnek. a diplomata és begin találkozásán másik fontos téma a libanoni helyzet volt.

párizs /reuter/ - caspar weinberger amerikai hadügyminiszter a francia televízióknak adott interjújában lehetetlennek mondta, hogy az egyesült államok a nemzetközi békefenntartó erők részeként csapatokat küldjön libanonba. weinberger ezzel lényegében elhatárolta magát attól a két hete előterjesztett francia javaslattól, hogy a zömmel szíriai csapatokból álló arabközi erőköt más összetételű nemzetközi békefenntartó egységekkel váltsák fel libanonban. az indítványt washington eleinte kedvezően fogadta, de az arab országok egyértelmű elutasítása miatt ujabban már a francia nyilatkozatok sem szorgalmazzák.

weinberger ugyanakkor sürgette a nyugat-európai országokat, hogy csatlakozzanak a „közel-keleti olajmezők védelmét szolgáló”, amerikai gyorshadtesthez.

pc mp pk

18.03 220481 1245

Fi 19.7

-.-

sk0055 1 230 mtik1058

Libanon, provokációk /2.rész/

frangió volt köztársasági elnök rámutatott, hogy a falangista párt a libanoni nép törvényes képviselőjének állítja be magát, s csupán ebben a minőségben hajlandó tárgyalni szíriával. a tárgyalás feltétele azonban az, hogy a falangisták szakítsanak meg minden együttműködést izraellel. ez azonban nehéz a falangisták számára, mert nyomban kiderülne, hogy izrael nélkül csupán minimális erőt képviselnek - jegyezte meg frangió, majd az izraeli felfegyverző egyesült államokat tette felelőssé a súlyos dél-libanoni helyzet miatt.

bz/im mj pk

18.05 220481 0590

-.-

sk0056 1 300 mtik1063

csu - nato-határozat

bonn, 1981. április 22. /mti/ - az ellenzéki bajor keresztényszociális unió /csu/ kizárja tagjai közül alfred mechttersheimer békekutatót, mert nyilvánosan elutasította a nato európai rakétafegyverkezési határozatát. franz-josef strauss pártja május elején terjeszti a kizárási javaslatot az illetékes pártforum elé.

a starnbergi békekutató intézet politikai tudományokkal foglalkozó tanára több lapnak adott interjújában arra figyelmeztetett, hogy a nato-döntés értelmében nyugat-európába kerülő amerikai közép-hatótávolságu rakéták fokozzák az európára leselkedő veszélyt. korábban doktori értekezésében mechttersheimer bírálta a nyugatnémet légi erő fegyvervásárlási programját is, különösen a tornádó repülőgép fejlesztése körüli visszaéléseket.

a csu-vezetőség arra hivatkozik, hogy a tudós kijelentéseivel „súlyos károkat okozott”, a pártnak, megszegte a szervezeti szabályzatot.

or/mh mp pk

18.07 220481 0951

-.-

sk0057 4 300 mtik1064

ciprus - akel-program

szófia, 1981. április 22. /mti/ - a ciprusi görögök és törökök közötti kölcsönös bizalom, barátság és együttműködés helyreállítására szólít fel a ciprusi dolgozó nép haladó pártjának /akel/ választási programja, amelyet ezekiasz papaioannu főtitkár ismertetett nicosiai sajtóértekezletén. ismeretes, hogy május 24-én cipruson parlamenti választásokat tartanak.

a ciprusi kommunisták pártja ellenzi katonai erő alkalmazását a ciprusi probléma rendezésére. javasolja, hogy nemzetközi fórumon tegyenek kísérletet a megoldásra, és elveti az amerikai, angol, kanadai terveket, vagy camp david-i típusu megállapodást. a ciprusi dolgozó nép haladó pártja változatlanul nemzetközi konferencia összehívását sürgeti azért, hogy távolítsanak el minden külföldi katonai támaszpontot a szigetről, és demilitarizálják ciprust.

az akel választási programja rámutat, hogy a párt a jobboldali demokratikus tömörülés kivételével minden más erővel kész együttműködni a választások után. a szocialista irányzatú egységes demokratikus centrum szövetség /edek/ részére pedig kifejezett együttműködési ajánlatot tartalmaz a program: ez kizárólag attól függ - hangoztatja - , hogy az edek milyen álláspontra helyezkedik a ciprusi kérdésben. a ciprusi kommunisták programja végül bírálja a kormányt, mert elmulasztotta megtisztítani az államgépezetet a junta híveitől, akik most a demokratikus tömörülés soraiban fejtenek ki politikai tevékenységet.

ék/mh mp pk

18.09 220481 1492

-.-

sk0058 4 230 mtik1065

bvt elnökségi ülés - fidel castro /1.rész/

havanna, 1981. április 22. /mti/ - „bűnös és felelőtlen az a játék, amelyet az egyesült államok hatalmon levő körei az emberiség jövőjével folytatnak, szítva a fegyverkezési versenyt, - állapította meg fidel castro kubai állam- és kormányfő, az el nem kötelezett országok mozgalmának elnöke, a béke-világtanács elnökségének kedd /szerk.: sic!/ délutáni zárülésén, havannában.

Ri

18.7

1981.04.22.

a kubai államfő nagy érdeklődéssel kísért beszédében konkrét adatokkal illusztrálta az egyesült államoknak a fegyverkezési verseny fokozására hozott intézkedéseit, megállapította, az amerikai kormányzat katonai költségvetése és a katonai kiadások növekedési üteme arra enged következtetni, hogy 1985-re washington a mostani 150 milliárd dollárról 330 milliárd dollárra emeli a katonai célokra fordítandó kereteket, fidel castro tételesen felsorolta azokat a militarista jellegű intézkedéseket, amelyeket az amerikai kormányzat az elmúlt esztendőben hozott a szovjetunió körül, valamint a közel-keleten és más térségekben való katonai jelenlétének növelésére.

- washington különösen a latin-amerikai kontinensen érzi felhatalmazva magát arra, hogy reakciós politikáját érvényre juttassa, a salvadori katonai juntának nyújtott közvetlen katonai támogatásával; fegyverszállításokkal és katonai tanácsadók küldésével, az usa beavatkozik a salvadori nép harcába, gazdasági blokádtételeket hozott a nicaraguai nép ellen; ugyanakkor amerikai területen egykori somozista elemeket képeznek ki, mintegy előkészítve a támadást nicaragua ellen, washington kampányt folytat a grenadai kormány meggyengítésére - mondotta. /folyt./

fp/lm mj pk

18.27 220481 1687

sk0059 4 230 mtik1067

rövid hírek

szlovák kp-plénium

prága, 1981. április 22. /mti/ - a szlovák kommunista párt központi bizottsága szerdán pozsonyban ülést tartott, és ezen jozef lenártnak, a cskp kb elnökségi tagjának, a szlovák kp első titkárának vezetésével megtárgyalta a június 5-6-ra kitűzött országos választások előkészítésével kapcsolatos kérdéseket, a plénium kifejezte meggyőződését, hogy az általános választások megerősítik a csehszlovák dolgozóknak a cskp politikája iránti bizalmát, a testület hangsúlyozta annak fontosságát, hogy a megválasztandó új népképviselői szervek összetétele tükrözze a társadalom politikai-, osztály-, szociális-, nemzetiségi- és életkor szerinti szerkezetét.

T. 19.30

1981.04.22.

iraki vezető - csehszlovákia

prága, 1981. április 22. /mti/ - taha jasszin ramadan, irak miniszterelnökének első helyettese, az iraki forradalmi parancsnokság tanácsának tagja szerdán hivatalos látogatásra prágába érkezett, kíséretében van az iraki kormányzat több más vezető személyisége is, ünnepélyes repülőtéri fogadtatásukon megjelent többek között lubomir strougal, a csehszlovák szövetségi kormány elnöke.

olaszország-letartóztatások

róma, 1981. április 22. /ap/ - az olasz rendőrség szerdán letartóztatott három jobboldali és egy - a jobboldallal szimpatizáló - terroristát, a három azonosított személyt, a 25 éves armando colantonit, a 26 éves egidio giulianit, valamint a 22 éves silvio palermót a hatóságok azzal gyanúsítják, hogy tagjai egy - a kormány megdöntését tervező - fegyveres csoportnak.

sn te mj pk

18.41 220481 1552

sk0060 1 230 mtik2001

amerikai riadógyakorlat

washington, 1981. április 22. /mti-taszsz/ - az egyesült államok 700 kormánytisztviselője számára kedden a nevadai sivatagban megkezdődött az egyhetesre tervezett "newex-81" fedőnevelő riadógyakorlat, a gyakorlat célja az, hogy a nukleáris katasztrófa idején kiadásra kerülő "törött nyíl" jelzés kiadása esetén szükséges tevékenységet gyakorolják.

a taszsz szovjet hírtügnökség washingtoni tudósítása szerint a nevadai atomkísérleti telep személyzete fogja eljátszani a légikatasztrófa következtében halálra rémült lakosok, betegek és sérültek szerepét, a valóságban helyzetgyakorlás érdekében - az emberekre nem veszélyes mértékben - sugárszennyezés éri a terepet és igazi atombomba robbanásait szórják szét rajta, a hadijáték 2,2 millió dollárba fog kerülni.

- az ilyen gyakorlatok azt bizonyítják, hogy az egyesült államok egyáltalában nem zárja ki a nukleáris fegyverek okozta katasztrófa lehetőségét, ami 1945 óta a pentagon beismerése szerint is 32 esetben állt fenn, - írja ezzel kapcsolatban a taszsz - tavaly szeptemberben az amerikai légierő grand forks-i támaszpontján kigyulladt egy b-52-es stratégiai bombázó, fedélzetén 30

T. 30

atomrobbanófejjel, ugyanebben a hónapban Little rock térségében egy titán-2 rakéta üzemanyagtartályában robbanás történt, és az atomrobbanófejet néhány kilométerre az indítóhelytől ejtette el a rakéta, októberben, az egyesült államok keleti partjai közelében atomfegyverrel a fedélzetén szerencsétlenül járt egy f-111-b típusu vadászbombázó.

- a pentagon állandóan növeli nukleáris arzenálját a hazai és a szövetségesek területén elhelyezkedő katonai támaszpontjain, aminek következtében egyre nő a véletlen, nukleáris katasztrófa lehetősége - mutat rá a taszsz hírügynökség.

kr mj pk

18.48 220481 1789

sk0061 1 230 mtik1066

bvt elnökségi ülés - fidel castro /2.rész/

a fegyverkezési verseny ugyanakkor hatalmas anyagi erőket von el a fejlődő országoktól, amennyiben a fejlesztésükre szánt segélyeket emiatt megtagadják tőlük, és csökkentik maguknak a fejlett tőkés országoknak a lehetőségét is arra, hogy szociális-gazdasági célokra költthessenek, statisztikák szerint - hangoztatta castro - csak magában az egyesült államokban nyolc millió azoknak a száma, akik megfelelő munkalehetőséget keresnek, és 20-25 millió azoké, akiket valamilyen más formában sújt a fegyverkezési hajszák.

a szónok végezetül utalt arra, hogy a világközvélemény kedvezően fogadta leonyid brezsnyevnek az szkp xxvi. kongresszusán tett békejavaslatait, és leszögezte: jóllehet napjainkban soha nem tapasztalt mértékben növekedett a békét fenyegető veszély, mégis minden korábbinál hatalmasabbak a béke erői.

fp/im mj pk

18.49 220481 0896

F
13
J

sk0062 4 230 mtik2002

afgán külügyminiszter

prága, 1981. április 22. /mti-ctk/ - a csehszlovákiában tárgyalásokat folytató sah muhamed doszt afgán külügyminiszter szerdán prágában csehszlovák-afgán konzuli egyezményt írt alá bohustlav chnoupek csehszlovák külügyminiszterrel.

a csehszlovák külügyminiszter a konzuli egyezmény aláírásakor elhangzott beszédében rámutatott arra, hogy az egyezmény elősegíti a két ország kapcsolatainak bővítését, a csehszlovák és az afgán nép széles körű együttműködésének erősödését.

a nap folyamán lubomir strougal csehszlovák miniszterelnök fogadta sah muhamed dosztot, a csehszlovák miniszterelnök biztosította az afgán vendéget arról, hogy a csehszlovák nép a jövőben is támogatja az afgán nép forradalmi harcát.

ur mj pk

18.51 220481 0770

sk0063 4 230 mtik2003

ensz-szankciók - dél-afrikai álláspont

johannesburg, pretoria, 1981. április 22. /mti-ap/upi/afp/ - roelof botha dél-afrikai külügyminiszter szerdán kijelentette: a pretoriai kormány számít arra, hogy az ensz közgyűlése gazdasági szankciókat fog életbe léptetni a dél-afrikai köztársaság ellen. a miniszter közölte, hogy országának kormánya nem fél a szankcióktól, és nem fog változtatni eddigi alapelvein.

pretoriában tisztában vannak azzal, hogy az egyesült államok, nagy-britannia és franciaország a biztonsági tanácsban meg fog vétózni bármely olyan határozati javaslatot, amely büntető szankciók elrendelését követelné. a dél-afrikai kormány magabiztosságának alapja az, hogy a legfontosabb nyugati hatalmak a vétó után kétségbe fogják vonni a közgyűlési döntés kötelező érvényét, és kibujnak majd a büntető szankciók végrehajtása alól.

nyugati szakértők szerint a dél-afrikai köztársaság hatalmas nyersanyagkincsének köszönhetően kiegyensúlyozott gazdasági fejlődésre számíthat még hosszú éveken keresztül, az egyesült államok, japán, nagy-britannia, franciaország és az nszk ennek

Ti
40

tudatában növeli tőkebefektetéseit ebben az országban. 1200 amerikai, 375 brit és 350 nyugatnémet cég tevékenykedik a dél-afrikai köztársaságban, amely egyebek mellett a tőkés világ legnagyobb aranykitermelője.

a szankciókat követelő afrikai országok is hangsúlyozzák, hogy a nyugati hatalmak részvétele nélkül a büntető intézkedések hatástalanokká válnak. pretoriában kárörvendve jelentik ki, hogy a szankciók inkább a külvilágnak, és különösen a környező afrikai államoknak okoznak kárt.

mint ismeretes, az ENSZ tagállamainak többsége azért akarja megbüntetni a dél-afrikai rendszert, mert az nem hajlandó lehetővé tenni az általa törvénytelenül megszállt Namibia függetlenné válását. a pretoriai kormány álláspontja az, hogy az ENSZ nem alkalmas a namibiai rendezés irányítására, mert elfogult, a swapo felszabadítási szervezet iránt.

ku pk

19.12 220481 1984

sk0064 4 230 mtik2004

Irán - 2

Zürich, Teherán, 1981. április 22. /afp/ap alapján/ - Irán gazdasági helyzete ma rendkívüli veszélyekkel tenné, és nem csupán az Irakkal folyó háború miatt - mondotta Abol Hasszan Baniszadr iráni államfő a zürichi die weltwoche című svájci lap teheráni tudósítójának.

Baniszadr hangsúlyozta: országa a lehető leghamarabb szeretne véget vetni a háborúnak, hogy a vezetők teljes figyelmüket a gazdaság életkérdéseire összpontosíthassák. mint ismeretes, éppen szerdán terjesztették a parlament elé az országnak a perzsa új esztendőre vonatkozó költségvetéstervezetét és az elmúlt év adatait.

Baniszadr a lap állítása szerint a belpolitikai viszállyal kapcsolatosan azt mondta, hogy behesti ajatollah iszlám köztársasági pártja diktatura kialakítására törekszik Iránban.

a teheráni lapok szerdai száma több svájci bankszámlakivonat fotóját közölte. a lapok nyomtatékosan hangoztatják ezek a kivonatok hamisítványok, amelyek azt a látszatot igyekeznek kelteni, hogy bizonyos iráni vezetők svájci bankokban magánszámlákat tartanak

fenn. ezuttal behesti ajatollah /az iszlám köztársasági párt vezetője/, khaikhalí ajatollah és a parlament alelnökének neve szerepelt az iratokon, de a múlt héten - ugyancsak a zürcher kantonalbank jelzésével - nyilvánosságra került hasonló „dokumentum”, hasemi rafszandzsáhinak, a parlament elnökének nevével is. megfigyelők rámutatnak, hogy az érintett politikusok mind az iszlám fundamentalistákhoz állnak közel.

nagy összegű óvadék ellenében szabadlábra helyezték a két hete betiltott mizan című polgári ellenzéki lap főszerkesztőjét - közölte az inkilab iszlám című újság szerdai számában. az óvadékot bazargan volt miniszterelnök felszólítására közadakozásból gyűjtötték össze. a lapot a hatóságok felforgató tartalmu cikkek közlésének vádjával tiltották be, és az intézkedés ellen annak idején tiltakozott baniszadr államfő is.

pokolgép robbant szerdán teheránban khomeini ajatollah rezidenciájától nem messze. a robanásnak két halálos áldozata van. tíz ember könnyebben megsebesült. egyelőre nem tudni, hogy kik, vagy milyen szervezet felelős a robbanásért.

a teherántól északra fekvő amol kormányzója szerint az egész mazandaran tartományban politikai jellegű összeecsapások folynak azóta, hogy kedden a mudzsahedin szervezet tagjai összetűztek a biztonsági erőkkel.

hj mj pk

19.19 220481 2387

sk0065 1 230 mtik2005

nilusi katasztrófa - tudósítói

kairó, 1981. április 22. /mti/ - tizennégyen meghaltak és tizenketten súlyosan megsérültek egy nilusi kirándulóhajó utasai közül, amely kedd este süllyedt el a felső-egyiptomi asszuán közelében egy homokvíhar, majd az azt követő áradás miatt. kairói hivatalos helyen közölték, hogy az eltűntek közül nyolc egyiptomi, három nyugatnémet, két amerikai és egy olasz állampolgár.

a hajó további 58 utasát épségben elszállította egy másik kirándulóhajó.

Ri B. 47

az elmúlt tiz évben ez a harmadik hajókatasztrófa a Nilusnak ezen a szakaszán, s valamennyi edfu város mellett történt. a felső-egyiptomra zuduló vihar a hét elején a körzetet gyakorlatilag teljesen elzárta a külvilágtól. a víz elárasztotta a vasuti sineket, az országutat, s egy ideig a repülőjáratok sem indulhattak asszuánból.

rg/so mj pk

19.21 220481 0854

-.-

sk0066 1 230 mtik2006

craxi beszéde /lásd mtik 1051/ /1. rész/

simó endre, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

palermo, 1981. április 22. /mti/ - Bettino Craxi főtitkár kongresszusi előterjesztésében sikraszállt a nato 1979. évi nukleáris fegyverkezési tervének a végrehajtásáért, hangsúlyozta azonban az akkori döntés másik elemét is, a tárgyalási ajánlatot.

az oszp főtitkára szerint „elkerülhetetlenné vált, hogy olaszország kivége a részét az „eurorakétákról, szóló terv megvalósításából. ugyanakkor elismerte, hogy Leonid Breznyev, az szkp xxvi. kongresszusának emelvényéről a béke érdekében tárgyalást ajánlott a két katonai tömb között. Craxi kijelentette: el kellene kerülni az újabb fegyverkezési hajszát, olaszországnak „a legnagyobb figyelmet, kell fordítania egy európai leszerelési értekezlet összehívására.

a közel-keletről szólva úgy vélekedett, hogy egyrészt el kell ismerni izrael jogát területi integritásához, másrészt el kell ismerni a palesztinai nép önrendelkezési jogát.

Craxi fontosnak minősítette az európai tőkés és szocialista államok kapcsolatát, és állást foglalt ápolásuk mellett, „tul leegyszerűsített, -nek minősítette azoknak az amerikai politikai köröknek a felfogását, amelyek nem a maguk összetettségében vizsgálják a „ két európa, közötti kapcsolatrendszer. Craxi azonban bírálta a szovjetunió külpolitikáját. Kidomborította a közös piaci „európa, világpolitikai szerepét, s nyugat-európa, illetve az egyesült államok „kölcsonös egymásra utaltságáról, beszélt.

Ri
20. 30
30

belpolitikai témákat érintve Craxi védelmébe vette forlani négypárti koalícióját, amelyben pártja is részt vesz, ugyanakkor értésre adta, hogy bizalmuk nem feltétlen megismételte a szocialisták átfogó intézményi és alkotmányreformmal kapcsolatos javaslatát.

a kommunistáktól „alternatív javaslatot, kért a jelenlegi politikai megoldással szemben, s „ideológiájuk további felülvizsgálására, szólította fel őket. méltatta a szocialisták és a szociáldemokraták együttműködését, és reményét fejezte ki, hogy a radikálisokkal is szorosabbra fűzhetik viszonyukat.

végül felszólította a kongresszust, hogy hagyja jóvá a 42. kongresszusnak azt a tézistervezetét, amelyet olaszország többségi áramlata fogalmazott meg a „reformizmus, a nyugati szövetségi rendszerhez való hűség és a tőkés rendszer „megjavításának, szellemében./folyt./

se/mh sa pk

19.28 220481 2410

-.-

sk0067 1 230 mtik2007

craxi beszéde /2. rész/

a kongresszus csütörtökön a tézistervezetről szóló vitával folytatja munkáját.

a legnagyobb olasz pártok legfelsőbb szinten képviseltetik magukat, az olasz kommunista párt delegációját Berlinguer, a kereszténydemokratákét Piccoli főtitkár vezeti.

se/mh sa pk

19.29 220481 0309

Ri
20. 30
30

sk0068 2 230 mtik2008

thai föld

Tokió, 1981. április 22. /afp/ - szant tábornok, a thaiföldi puccsisták vezetője burmában tartózkodik - jelentette be szerdán Burma Tokiói nagykövetsége, ha Washington nem hajlandó menedéket adni a tábornoknak, akkor Burma kész végleg is befogadni, azzal a feltétellel, hogy nem folytat politikai tevékenységet - közölte a nagykövetség.

A burmai diplomaták közölték, hogy szant három nappal az államcsínykísérlet után menekült el Bangkokból, s tíz napig egy thaiföldi határmenti településen bujkált, majd átszökött a határon.

A burmai kormány engedélyezte, hogy szant találkozzék az egyesült államok rangooni nagykövetével, a thaiföldi kormányt ugyanakkor tájékoztatták a tábornok hollétéről.

ku pk

19.31 220481 0747

sk0069 4 230 mtik2009

zavargások észak-írorszáiban /két rész/

László Balázs, az mti tudósítója jelenti:

London, 1981. április 22. /mti/ - észak-írorszag második városában, Londonderryben szerdán délután fokozódtak a nyolcadik napja tartó zavargások.

délben 2500 ember kísérte utolsó útjára azt a két tizenéves fiatal, akit még a múlt héten gázolt halálra egy tüntetés során a brit hadsereg egyik terepjárója. gyászbeszédében a pap keserűen vádolta a katonákat és nyilvános vizsgálatot követelt a bűnösség megállapítására. alig oszlott szét a tömeg a városban, a katolikus bogside fiataljai gépkocsik tucatjait rabolták el és felfordítva barikádokat emeltek belőlük negyedük köré. a közelítő rendőröket és katonákat kövekkel, téglákkal, benzines palackokkal fogadták, sőt bevették egy új fegyvert is: erős párolgó savval megtöltött palackokat vágta a katonák közé.

Ri
20.04.22.
4

Belfastban, a főváros nyugati felében szintén zavargások folytak, több tucat katolikus fiatal gépkocsikat rabolt el és gyújtott fel.

Ramsey Clark volt amerikai igazságügyminiszter a BBC-nek nyilatkozva bejelentette, hogy Daniel Berrigan katolikus pappal együtt szeretne Belfastba utazni. meg akarják látogatni a börtönben a halálán levő, éhségstrájkoló ira-foglyot, Robert Sandst, és tájékozódni az északír helyzet emberi jogi vonatkozásairól. Clark és Berrigan a vietnami háborúellenes mozgalom kiemelkedő személyiségei voltak; Clark később Teheránba is ellátogatott az Amerikában folyó irán-ellenes hisztéria csúcán, és elfogulatlanul védelmébe vette a forradalmat./folyt./

lb/so pk

19.57 220481 1575

sk0070 4 300 mtik2010

észak-írországi zavargások /2/

/mti-ap/upi/reuter/afp/ - a kiújult észak-írországi zavargásokkal időben egybeesett Dolours Price szabadon bocsátása. a most 30 éves nőt, az ira „ideiglenes” szárnyának terroristáját, 1973-ban ítélték 20 évi börtönre. tavalyi éhségstrájkja után életveszélyes idegi étvágytalanság, lépett fel nála. szerdai szabadon bocsátását - hatósági közlemény szerint - „pusztán orvosi szempontok, indokolták. Norman Hutton, a szélsőséges protestáns unionisták egyik vezetője, sietett „gyengeséggel”, vádolni az angol kormányt.

Bár Thatcher asszony kedden úgy nyilatkozott, hogy „nem szokása külföldiekkel az egyesült királyságban lévő britek sorsáról tárgyalni”, szerdán mégis újabb lépések történtek Sands életének megmentése érdekében. Gaetano Allibrandi, az írországi pápai nuncius Dublinban találkozott Sands megbizottaival, és kijelentette, hogy amennyiben a brit kormánynak nincs ellene kifogása, meglátogatná Sands-et a börtönben. „a pápa aggodalommal figyeli az eseményeket és kérésre, ha szükségesnek találja, ő is beavatkozhatna”, - jelentette ki a nuncius. a vatikán szóvivője azonban tagadta, hogy a pápának szándékában állna ez a lépés.

Ri

azok az ir képviselők, akik kedden meglátogatták börtönében sandst, ám ezt követően thatcher minisztereinek nem fogadta őket, szerdán felkeresték brian lenihan ir külügyminisztert. kérték: az ir kormány vegye fel a kapcsolatot a downing street 10-zel s járjon közbe sands megmentése érdekében.

kj pk

20.02 220481 1512

- -

sk0071 4 230 mtik2011

bvt elnökségi ülés - határozatok /1.rész/

havanna, 1981, április 22. /mti/ - határozatok elfogadásával ért véget a béke-világtanács elnöksége havannában megtartott háromnapos ülése. a határozatok felhívják a figyelmet a fegyverkezési hajszák veszélyeire és világméretű akciókra szólítják fel a békeszerető erőket.

a fegyverkezési versenyt elítélő határozat az egyesült államokat teszi felelőssé a kialakult kedvezőtlen nemzetközi helyzetért. az európai, latin-amerikai, afrikai és ázsiai népek békéjét és biztonságát az egyesült államok kormányzata által kezdeményezett fegyverkezés fenyegeti - mutat rá a dokumentum. - biztató jel azonban, hogy jelentős mértékben aktivizálódnak világszerte a béke erők, amelyek felismerik a veszélyt és tetteket igényelnek. „az egyesült államoknak az a politikája, amely a tárgyalások lehetőségének kizárására, a korlátozott nukleáris háború elvének elfogadtatására irányul, jelenleg az emberiséget fenyegető legsúlyosabb veszély, - szögezte le határozatában a bvt elnöksége. a határozatot az elnökség egyhangulag hagyta jóvá.

másik határozatában a bvt támogatásáról biztosította a latin-amerikai és a karibi népek tényleges gazdasági és politikai függetlenségéért folyó küzdelmet. /folyt.köv/

fp/dm kr mj pk

20.06 220481 1282

- -

sk0072 4 230 mtik2012

bvt elnökségi ülés - határozatok /2. rész/

a háborús veszély elhárítása és a fegyverkezési hajszák megállításának érdekében a bvt elnöksége támogatja az országos és nemzetközi méretű tiltakozó kampányokat, a békeszerető erők nemzetközi együttműködésének erősítését. megkülönböztetett figyelmet szentel a bvt ebben az esztendőben a közép-hatótávolságú rakéták nyugat-európába történő telepítése elleni küzdelemnek.

a fasizmus felett Európában aratott győzelem évfordulóján - május 4-10. között - akciókat szervez a bvt az európai biztonság jelszavával, majd május 23-24-én nemzetközi tömegmozdulást, közösen az északi államok békemozgalmival. az európai országok békemozgalmainak és békeszervezeteinek részvételével június 21. és augusztus 6. között koppenhágából több országot érintő békemenet indul a francia fővárosba. előkészületeket tesz a bvt a stockholmban június elején megrendezésre kerülő fegyverkezés-ellenes és felszerelési kérdésekkel foglalkozó nemzetközi konferencián való részvételre.

ez év június 25-én, damaszkuszban nemzetközi konferenciát szervez a bvt, amelyen a közel-keleti és a perzsa-öbölbeli országok elleni imperialista összeesküvésről, valamint a szíriai és a palesztinai népet támogató szolidaritásról fognak tárgyalni. augusztus 6-án japánban az atom- és hidrogénfegyverek elleni tiltakozó tömegmozdulásokat szerveznek.

a bvt elnökségi ülésének határozata végül annak a reménynek ad hangot, hogy ezek az akciók sikerrel járulnak hozzá az emberiség békéjének megőrzéséhez.

fp/so kr mj pk

20.08 220481 1558

R

- -

sk0073 4 230 mtik2013

Lemp-plénium lesz

Varsó, 1981. április 22. /mti/ - varsóban bejelentették, hogy a lengyel egyesült munkáspárt politikai bizottsága április 29-re, szerdára összehívta a központi bizottság 10. plenáris ülését, amelynek témája: a párt feladatai a Lemp IX., rendkívüli kongresszusa előtt. A plénium ezenkívül áttekinti a kongresszusi programtézisek, valamint a párt szervezeti szabályzatában végrehajtandó változtatások és kiegészítések tervezetét.

kn/mh pk

20.13 220481 0474

sk0074 4 230 mtik2014

tel aviv - washington - rijad /tudósítói/

hiu ama, az mti tudósítója jelenti:

Kairó, 1981. április 22. /mti/ - az izraeli diplomácia és a propagandagépezet szerdán teljes hangerőre kapcsolt annak hírére, hogy a Reagan-kormány előző nap a szaúd-arábiának megígért amerikai fegyverszállítások végrehajtásáról döntött.

Az izraeli kormány közleménye szerint Tel Aviv „mély sajnálkozással és a leghatározottabb elutasítással” fogadta a hírt, hogy Washington ultramodern fegyverzetet, közte öt Awacs felderítő óriásrepülőgépet ad el Rijadnak, a külügyminisztérium pedig felhívásban sürgette „izrael egyesült államokbeli barátait”, hogy vessék latba befolyásukat az ügylet megakadályozása érdekében. A munkapárti ellenzék a kormány hangoztatott aggodalmához csatlakozva a parlament „sürgős és rendkívüli” ülésének összehívását kérte.

Az egyesült államok közel-keleti katonai jelenlétének megszüntetéséről Washingtonban és Tel Avivban azonos nézeteket vallanak, a Rijadnak szánt amerikai hadfelszerelés kérdését azonban különböző kiindulópontokból közelítik meg.

Washington az ugynevezett szovjet veszély ellensúlyozása címén szeretné növelni a térségbeli amerikai támaszpontok számát, s a nagyszabású fegyverszállításokkal próbálja lekötölni Rijadot. Reméli, hogy a szaudi udvar viszonzásképp elvállalja az öböl csendőrének korábban iránra kiosztott szerepét.

F

Tel Aviv, amely az előző évtizedekben az Egyesült Államok kivételével közel-keleti szövetségese volt, s ennek megfelelően első helyen állt Washington külföldi katonai segélyprogramjának listáján /évente 1,4 milliárd dollár értékű amerikai hadfelszerelés jut az országba katonai kölcsönök és térítésmentes segélyek formájában/, kedvezményezett helyzetét látja veszélyeztetve. Ellenetesként arra hivatkozik, hogy szaúd-arábia elutasítja a Camp David-i különbékét, sőt, támogatásban részesíti a palesztinai felszabadítási szervezetet is. Washingtonban arról igyekeznek meggyőzni a régi szövetségést, hogy a szaudi-amerikai katonai kapcsolatok elmélyülése hajlékonyabb magatartásra bírja majd Rijadot Washington közel-keleti rendezési elképzelései iránt is.

hf/so pk

20.23 220481 2180

sk0075 4 230 mtik2015

sinai

Kairó, 1981. április 22. /mti/ - Kamal Hasszan Ali egyiptomi külügyminiszter szerdán - két nap alatt másodízben - fogadta Alfred Athertont, az Egyesült Államok kairói nagykövétét, hogy a Sínai-félszigeten egy éven belül felállítandó többnemzetiségű alakulatok kérdéséről tanácskozzék vele. A keddi és a szerdai megbeszélésen jelen volt Butrosz Ghali egyiptomi külügyi államminiszter és eszmat Abdel-Magid, egyiptom állandó ENSZ-képviselője, akit a külügyminiszter a napokban rendelt haza, hogy megtudakolja: milyen eredménnyel jártak eddigi érintkezései a Világszervezetben.

A Sínai-félszigeten az egyiptomi-izraeli békeszerződés értelmében nemzetközi erőket kellene felállítani jövő év áprilisáig, azaz Izrael teljes kivonulásának időpontjáig. Az ENSZ-erők létrehozására azonban nemigen van esély, minthogy a Szovjetunió jelezte, hogy a biztonsági tanácsban a különbéke nemzetközi szentesítésével felérő intézkedést ellenszavazatával fogja megakadályozni. Egyiptom, Izrael és az Egyesült Államok között ugyan megállapodás van érvényben, amely szerint Washington az ENSZ-erők híján megszervezi egy többnemzetiségű alakulat felállítását, az erre irányuló törekvések azonban eddig nem sok sikerrel jártak. A megkérdozett országok ugyanis részvételük feltételeként ragaszkodnak

F

az ENSZ jóváhagyásához, ennek megfelelően az egyiptomi diplomácia illetékesei az utóbbi napokban a szovjetuniót támadó nyilatkozatokban adtak hangot elégedetlenségüknek, amiért ellenszavazatát helyezte kilátásba.

rg/so pk

20.25 220481 1529

-.-

sk0076 4 230 mtik2016

sotelo - schmidt

hamburg, 1981. április 22. /dpa/ - az NSZK-kormány támogatni fogja Spanyolországnak azt a szándékát, hogy belépjen a közös piacba és a NATO-ba - jelentette ki szerdán hamburgban Helmut Schmidt nyugatnémet kancellár a sajtó képviselői előtt. Schmidt szerdán három órán keresztül tárgyalta Calvo Sotelo spanyol miniszterelnökkel, aki aznap érkezett nyugat-németországba.

a megbeszélésen, amely - Sotelo szavaival élve - szívélyes légkörben folyt le, részt vett Hans-Dietrich Genscher nyugatnémet külügyminiszter, és spanyol kollégája, José Pérez-Llorca is. A spanyol-nyugatnémet miniszterelnöki tárgyalásokon a két fő témán kívül - Spanyolországnak a közös piachoz és a NATO-hoz való csatlakozása - szó esett a spanyol gazdasági helyzetről, a kétoldalú kapcsolatok és a kelet-nyugati viszony kérdéseiről is.

a találkozó után megtartott sajtótájékoztatón Schmidt kancellár hangsúlyozta: tisztában vannak azzal, hogy Spanyolország közös piaci belépése feltételezi az egk pénzügyi és a mezőgazdasági politikájának újjalakítását, és ez nehézségekkel jár majd; kormánya azonban támogatja a spanyol felvételi kérelmet. Véleménye szerint ez a probléma ugyan megnehezíti a belépésről szóló tárgyalások menetét, de emiatt nem szabad a tárgyalásokat elhalasztani. Sotelo ezzel kapcsolatosan kijelentette: még nincs meg az ország közös piaci belépésének pontos dátuma, de gyors tárgyalásokra és hosszabb átmeneti időszakra számít.

Spanyolország NATO-belépésével kapcsolatosan Schmidt leszögezte: erről mindenképp Spanyolországnak magának kell döntenie. Ha az ország hangot ad ilyen irányú óhajának, az NSZK, mint a NATO egyik tagállama, a felvétel mellett foglal állást.

Fi

csütörtökön Sotelo bomba utazik, ahol találkozik Karl Carstens elnökkel.

ur mj pk

20.31 220481 1807

-.-

sk0077 1 230 mtik2017

rövid hírek

Klibi prágában

prága, 1981. április 22. /mti/ - Bohuslav Chmoupeknek, a csehszlovák szocialista köztársaság külügyminiszterének meghívására szerdán prágába érkezett Sedli Klíbi, az arab liga főtitkára. A repülőtéren Chmoupek külügyminiszter és más hivatalos személyiségek fogadták a főtitkárt.

verdet belgrádi tárgyalásai

belgrád, 1981. április 22. /mti/ - belgrádban szerdán befejeződtek veszelin Gyuranovics jugoszláv és ilie verdet román kormányelnök hivatalos tárgyalásai a két ország kapcsolatainak továbbfejlesztéséről és időszerű nemzetközi kérdésekről. A tárgyalásokról közös közleményt adtak ki. Ilie verdetet fogadta Cvijetin Mijatovics, a jugoszláv államelnökség elnöke is. A találkozón mindkét fél melegevéssel nyilatkozott a jugoszláv-román kapcsolatok eredményes fejlődéséről, s állást foglalt a kapcsolatok további bővítése mellett. Nemzetközi kérdésekről szólva a felek hangsúlyozták, hogy a helsinki záróokmány szellemében fokozott erőfeszítéseket kell tenni az enyhülési folyamat felújítására.

maffiatagok pere

reggio calabria/olaszország/, 1981. április 22. /upi/ - a dél-olaszországi maffia 45 állítólagos tagja ellen indult bírósági tárgyalás szerdán Reggio Calabriában. A vádlottak közül tizen még nem sikerült kézrekeríteni a rendőrségnek, így ellenük távollétükben folytatják le a pert. A 19 különböző klánhoz tartozó maffiatagok között van egy nő is, akit az egyik klán fejének tartanak. A vádlottak zsaroló akcióikkal tartották rémületben az embereket szerinte az országban.

sn már kr mj pk

20.40 220481 1577

Fi

-.-

1981.04.22.

sk0078 1 230 mtik2018

reagan - interju

washington, 1981. április 22. /mti/ - az egyesült államok lábadozó elnökének még mindig fájdalmai vannak a március 30-án elszenvedett sebesülés következtében. erről panaszkodott reagan a két nagy amerikai hírügynökség - az ap és a upi - tudósítónak adott interjújában, amely a merénylet óta az elnök első sajtónyilatkozata volt. a husz perces beszélgetés szerdán, a fehér ház térképszobájában zajlott le. a fehér ház ovális szobájába, az elnökök rendes munkahelyére reagan még nem tért vissza, s erősen rövidített napi munkaidejében is többnyire a családi lakosztályban tartózkodik.

reagant - mint elmondta - orvosai figyelemztették: a mellövés „a legghosszadalmasabb kellemetlenségeket okozó sebesülések közé tartozik,„

— megsebesülésére reagan így emlékezik: „olyan bénító fájdalmat éreztem, mintha valaki egy kalapáccsal csapott volna le rám,„ a fájdalom azonban csak a gépkocsiban rohanta meg. a kórházba érve viszont a korábbi beszámolókkal ellentétben reagan már az összeesés határán volt: „minél inkább próbáltam lélegzethez jutni, - emlékezik, - annál jobban elfulladtam,„

reagan kikötötte, hogy csak a sebesülésével kapcsolatban kérdezhetik, de azért személyesen is megerősítette azokat a korábbi híreket, amelyek szerint a merénylet után is a szabad lőfegyverviselés híve. a lábadozó elnök legfőbb politikai gondja a költségvetés- és adócsökkentési javaslatok változatlan formában való elfogadtatása a kongresszussal. ezzel a kérdéssel foglalkozik majd a merénylet utáni első televíziós beszédében is, amelynek időpontját azonban még nem tudták kitűzni.

br/so pk

20.43 220481 1634

F

1981.04.22.

sk0079 4 230 mtik2019

pristinai egyetem

— belgrád, 1981. április 22. /mti/ - a pristinai egyetemen háromheti szünet után - amelyre az április 1-i tüntetéseket követően került sor - szerdán folytatódott a tanítás. újra megkezdődött a munka az autonóm tartomány nyolc különböző városában működő főiskolákon is.

már/mh mj pk

20.45 220481 0320

sk0080 4 230 mtik2020

bt=namibia

new york, 1981. április 22. /ap/reuter alapján/ - az ENSZ biztonsági tanácsa szerdán folytatta a vitát namibia kérdéséről. mochtar kusumaatmadja indonéz külügyminiszter meghívottként kapott szót, s kijelentette: eljött az ideje annak, hogy a tanács határozott szankciókat hozzon a namibiát törvénytelenül megszállva tartó dél-afrika ellen, az ENSZ alapokmányának VII. fejezete értelemében.

az afrikai delegátusok kivonultak a tanácssteremből, amikor brand fourie dél-afrikai küldött emelkedett szólásra. a diplomata tiltakozott amiatt, hogy a namibiai „belső rendezés,„ senkit sem képviselő pártjai nem kaptak meghívót az ülésre.

— a swapo szerdai nyilatkozatában elutasította azt az amerikai javaslatot, hogy változtassák meg az ENSZ-nek Namibia függetlenségére irányuló tervét. a közlemény szerint a swapo a teljes függetlenség kivívásáig folytatni fogja a fegyveres harcot.

kj pk

21.14 220481 0925

F

sk0081 1 300 mtik2021

szárkisz - tüzszünet

beirut, 1981. április 22. /afp/ - azonnali és teljes tüzszünetre utasította a libanoni harcokban részt vevő valamennyi felet szárkisz államfő. szerda esti felhívása a huszadik tüzszüneti felhívás, amely azt követően hangzott el, hogy ismét nagy hevességgel ujlak ki a harcok beirutban és a közép-libanoni zahle városában. a felhívásnak ezuttal sem volt fogantja, és főleg beirutban folytatódott a tüzérési összecsapások.

sa pk

21.23 220481 0473

-o-

sk0082 4 800 mtik2022

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0001-sk0030-ig
budapest, 1981. április 22. /mti/

sk0001 várható
sk0002 tilos a horogkereszt
sk0003 bt-ülés elhalasztása
sk0004 usa - közel-kelet
sk0005 kuvait - szovjetunió
sk0006 szovjetunió - lenin-évforduló
sk0007 haig - szaud-arábia
sk0008 bvt
sk0009 kina - keserű szeretet /1. rész/
sk0010 kina keserű szeretet /2. rész/
sk0011 libanon
sk0012 rövid hírek:
ankara: görög-török
athén: tömeggyűlés
new york: kissinger
uj delhi: indiai sztrájk
bonn: repülőgép-szerencsétlenség
athén: görög népszámlálás
uj delhi: kala azar
sk0013 firjubin - szufanuvong
sk0014 dél-ázsia - külügyi tanácskozás
sk0015 génsébészet

R

sk0016 mladenov törökországban
sk0017 calvo sotelo az nszk-ban
sk0018 salvador
sk0019 india-pakisztán-usa
sk0020 kadhafi - mauritánia
sk0021 sotelo - bonni előzetes
sk0022 iráni költségvetés
sk0023 thaiföld - tisztogatások a hadseregben
sk0024 skót szakszervezetek kongresszusa /1. rész/
sk0025 skót szakszervezetek kongresszusa /2. rész/
sk0026 namibia - nyugati ötok
sk0027 karmal-beszéd
sk0028 brit közvélemény - trident, robotrepülőgép
sk0029 francia elnökválasztás /1. rész/
sk0030 francia elnökválasztás /2. rész/
so-pk

22.09 220481 1466

-o-

sk0084 4 800 mtik2023

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0031-sk0065-ig
budapest, 1981. április 22. /mti/

sk0031 ürrepülőgép - spanyol lap
sk0032 tejero
sk0033 cimer
sk0034 vna-cáfolat
sk0035 kuvaiti külügyminiszter - előzetes
sk0036 lenin emlékünnepe - csernyenko /1./
sk0037 lenin emlékünnepe - csernyenko /2./
sk0038 lenin emlékünnepe - csernyenko /3./
sk0039 béketalálkozó tokióban
sk0040 sedli klibi
sk0041 spd-reagan
sk0042 thatcher abu dhabiban
sk0043 lenin-emlékünnepe - csernyenko /4./
sk0044 lenin-emlékünnepe - csernyenko /5./
sk0045 lenin-emlékünnepe - keret
sk0046 olasz szocialisták kongresszusa
sk0047 rövid hírek: kairó: hajószerecsétlenség
hága: rembrandt-kép
tokió: japán sztrájk
sk0048 wechmar - enyhülés
sk0049 ruiz balerdi
sk0050 libanon - provokációk /1./
sk0051 apró antal - strougal

R

sk0052 szerk. figyelmébe! /javítás/
 sk0053 usa-nicaragua
 sk0054 közel-keleti hírek
 sk0055 libanon - provokációk /2./
 sk0056 csu nato-határozat
 sk0057 ciprus - akel-program
 sk0058 bvt elnökségi ülés - fidel castro /1./
 sk0059 rövid hírek: prága: szlovák kp-plénium
 prága: iraki vezető csehszlovákia
 róma- olaszország - letartóztatások
 sk0060 amerikai riadógyakorlat
 sk0061 bvt elnökségi ülés - fidel castro /2./
 sk0062 afgán külügyminiszter
 sk0063 ensz-szankciók - dél-afrikai álláspont
 sk0064 irán - 2.
 sk0065 nilusi katasztrófa - tudósítói
 mh - pk
 22.24 220481 1613

-o-

sk0083 4 800 mtik2024

külpolitikai tartalomjegyzék sk0066-sk0083-1g
 sk0066 craxi beszéde / 1./
 sk0067 craxi beszéde / 2./
 sk0068 thaiföld
 sk0069 észak-írország - 1
 sk0070 észak-írország - 2
 sk0071 bvt elnökségi ülés - határozatok /1./
 sk0072 bvt elnökségi ülés - határozatok /2./
 sk0073 lemp-plénium lesz
 sk0074 tel aviv - washington - rijad /tudósítói/
 sk0075 sinai
 sk0076 sotelo - schmidt
 sk0077 rövid hírek: prága: klibi japánban
 belgrád verdet belgrádi tárgyalásai
 reggio calabria: maffiatagok pere
 sk0078 reagan - interjú
 sk0079 pristinai egyetem
 sk0080 bt namibia
 sk0081 szárkisz - tüzszünet
 sk0082 tartalomjegyzék - 1
 sk0083 tartalomjegyzék - 2

F

sk0084 tartalomjegyzék - 3
 készült az mti külpolitikai főszerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztették: kopreda dezső
 németh gyyula
 patak károly

mh- pk

22.20 220481 1018 v é g e

F

60.010/x

M.T.I.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Külföldi hírek

budapest, 1981. április 23.

kül.

c s ü t ö r t ö k

sk0001 4 230 mtik1001

várható

1981. április 23./mti/

prága: magyar parlamenti küldöttség látogatása

doszt afgán külügyminiszter tárgyalásai

prága: sedli klíbinék, az arab liga főtitkárának látogatása

moszkva: a kuvaiti külügyminiszter érkezése

ankara: petr mladenov bolgár külügyminiszter megbeszélései

maszkat: margaret thatcher brit kormányfő tárgyalásai

palermo: az olasz szocialisták kongresszusa

colombo: a dél-ázsiai országok külügyi tanácskozása

hamburg: lord carrington brit külügyminiszter érkezése

bonn: calvo sote lo spanyol kormányfő megbeszélései

washington: ghazala egyiptomi hadügyminiszter tárgyalásai

df pk

06.06

230481 0692

Nm